KATKI

Devrimci Sosyal Demokrat

★ Gerekli ve Zorunlu Açıklamalar

★ Türk Dostu (!) Pierre Loti

★ Aydınlık'ta Sadrettin Celâl

★ İştirak'te Emin Lâmi

YIL 7 — SAYI 30 — NİSAN 1977 — FİYATI 5 LİRA

«LEGAL PARTİ GİRİŞİMİ»NE KARŞI ÇIKARILAN, «SOĞUK SAVAŞ TIRMANIŞI»NIN, İNKARI (NEGASYONU) İÇİN GEREKLİ VE ZORUNLU AÇIKLAMALAR

Geçen Ocak ayı içinde, yurt dışına gidip geldikten sonra, orada yaptığımız temasların ışığında Helsinki Konferansı kararlarını Türkiye ile sosyalist ülkeler arasında tatbik mevkiine koymak üzere ilk araştırmalara başlamıştık ki, Ankara'nın göbeğindeki bir sokakta, iki tane kitapçı dükkânı, Sovyetler Birliği ve Bulgaristan'da çıkan bütün yayınların bulunabileceğini ilân ederek -yıldırım hızı ile- hizmete (!) açılıverdi.

Buradan açıkça anlaşılan, bazı «etkili ve yetkili (!)» mihraklar, Türkiye ile sosyalist ülkeler arasında, karşılıklı açık eleştiri ve saygıya dayanan samimi bir kültürel ilişkinin kurulmasından ürküyorlar. Bu mihraklar hâlâ, sosyalist ülkelere, birtakım kabzımal formasyonlu adamları kitapçı -hatta editör- olarak, «Babıâli ürünü» «çiziktirme üsdatları» nı da, «sosyalist realizmi»nin ustaları (!) olarak yutturabildikleri inancındadırlar.

Türkiye'nin kültürel gelişimine, fikir hayatına ipotek koymaya kalkan bu mihraklar bilmezlermi ki, sosyalist ülkeler «yamyam kabileleri» ile de ancak bu şekilde kültürel ilişki (!) kurarlar: Kitap istemeye gönderilen adam, kitaplara eleştirel gözle, bilimsel gözle bakmıyorsa -kavun karpuz gözü ile bakıyorsa- ona kitapları tanıtmaya, tavsiyede bulunmaya kalkmaz, neresi cazip gelirse gelsin (cildinin güzelliği veya kapak baskısındaki parlak renkler ile de ölçse kitapları) hoşlandığı kitabı eline tutuşturmaya bakarlar.

«Büyük yazar» diye tanıştırılıp, geziye gönderilenler de, eserlerinin faziletinden dem vurup, çevrilmesi için asılıp duruyorlarsa, onların da eserlerini (!) aynen çevirip yayınlarlar; hatta «ödül» dahi vermekte bir sakınca görmezler. Çünkü, en ufak bir eleştiri yapmak gereğini bile duymadan yayınladıkları bu eserler (!), sözkonusu geri ülkenin üst yapısındaki patalojiyi gösteren bir «ibret belgesi» olur sosyalist ülke halklarına... Hem zaten gerçek yazar ve düşünürlerin eserlerine yaptıkları gibi, çeviri ile beraber eleştiri de yayınlasalar, bizim «çiziktirme üsdatları» gibi dangalak kariyeristler, «bize küfür ediyorlar» diye alınıp küsecekler ve devletler arası kültür anlaşmalarını da olumsuz yönde etkilemeye çalışacaklardır...

⁂

Yukarıda sözkonusu ettiğimiz «dükkânlar» hizmete (!) açıldığı sıralarda -bilhassa Ankara'da- bir «fısıltı bildirisi» de yayına başladı: Kurulacak parti marksist-leninist parti olacaksa, kuruluşun temel ilkesi mûcibince,

partinin illegal faaliyet gösterecek bir «yeraltı kısmı»nın da olması gerekecekmiş. Onun için şimdiden bazı grup ve kişiler, mustakbel legal partinin illegal kısmını organize etmeye başlamışlar bile... Öyle ki bu kişiler orda burda, Katkı'nın fikirlerini savunur gördükleri bazı arkadaşlara «sen legal kuruluşa katıl ama illegal kısmın adamı ol. İllegal kısım daha önemlidir; dolayısiyle sen legal kısmın yöneticilerinden daha önemli bir adam olursun» yollu telkinler yapıp, pâye dağıtıyorlarmış...

Böyle bir «gözdağı» faaliyetine girmek zorunda kalan emperyalizmin Türkiye solu ile ilgili «mihrak»ı ve onun piyonları, şu noktayı iyice anlamalıdırlar ki, legale çıkacak olan, gerçek devrimci partidir, yani bu legal parti, sorumluluğunu gerçek devrimcilerin yükleneceği partidir. Legal olarak kurulacak olan bu parti, Mehmetali Aybar'ların, Behice Boran'ların, Mihri Belli'lerin partisi değildir ki böyle «korkutma»lar karşısında, «bizi kullanacaklar» evhamı ile bazı devrimci parti ilkelerini reddetmek zorunda kalsın, veya parti kurulduktan sonra, böyle bir saldırı karşısında ya muhbirliğe veya teslimiyetçiliğe (anarşiye, sol sapmaya, polis provokasyonlarına teslimiyet) sürüklensin...

Legal partinin sorumluluğunu yüklenecek olan devrimciler -aynı zamanda- marksist - leninist parti disiplininin ve yargı mekanizmasının ne demek olduğunu ve tarihte, böyle partilerin vereceği cezalardan kurtulmak için polise sığınanların ne kadar çok görüldüğünü iyi bilen ve bilmeyenlere de iyice bildirebilecek olan kişilerdir.

Cadılarına yeraltında kazanlar kaynattıran, emperyalizmin «mihrak» ları, bir an önce şu gerçeği kavramaya çalışmalıdırlar ki, sundukları «iksir» den içip manyaklaşan küçük burjuva piyonları, Türkiye'nin objektif gelişim sürecinde belirleyici bir rol oynayamıyacaklar; ve fakat ancak «bozuk para gibi» harcanacaklardır...

Uzak tarihteki pan-slavizm saldırısına karşı -bilhassa Arnavutlar, Sırplar gibi tampon halkların teşvikile- bir ırk savunması olarak doğmuş (ki aynı tepki Cermen halklarında da görülmüştür) bulunan pan-turanizm'in kalıntısı üzerine, «ülkücülük», «maoculuk», veya «gizli faaliyet propagandasına dayanan soğuk harp solculuğu» gibi modern doktrinler (!) inşa etmeye kalkanlar (*) unutmamalıdırlar ki, 1908'lerden itibaren şoven hamâset ile vatanı kurtarmaya kalkarak -hatta işi, sosyalist mebusları öldürmeye kadar götürerek- Osmanlı Devleti'ni parçalayanlar (ittihatçılar), serüvenlerinin sonlarına doğru (1920'lerde), kraldan çok kralcı kesilip «en keskin

---

(*) Ki bunların büyük çoğunluğu, sözkonusu eski tampon halkların, -bağımsızlık, sosyalizm mücadeleleri sırasında emperyalizme maşalık yaptıkları için ülkelerinden kovularak yurdumuza göçmüş bulunan- en gerici unsurlarıdır.

komünist» kılığına büründükleri halde bile, Mustafa Kemal gerçekçiliği karşısında, realitede hiçbir destek bulamamış ve harcanıp gitmişlerdi...

İttihatçı'ların, 14 yıllık bir süreç dahilinde gösterdikleri -birbiri ile açıklanması mümkün olmayan- değişik tavırlarını, bugün aynı zamanda temsil eden bu gruplar -birbirlerine karşıtmış gibi de görünseler- herhalde tesadüfen bir araya gelmemişlerdir.

Onun için hiç kimse merak ve tereddüde kapılmasın: Bugün Türkiye realitesinin iradî bir güç olarak kendini dünyaya kabul ettirebilmesinin gerek ve yeter şartı, «komünist» partisidir. Bugün Türkiye'nin bağımsız varlığını, bütünlük içinde sürdürebilmesi için, açık siyasi rejime, böyle bir demokratik rejimin de, bir legal komünist partisine ihtiyacı vardır. Çünkü, ancak Milli Kurtuluş Savaşı Kahramanı Atatürk'ün şahsında birleşmiş bulunan emekçi ve burjuva sınıfları temsilciliklerini, bugün hiçbir kişi veya parti -birarada- yüklenmeye yetkili ve muktedir değildir. Dolayısiyle «halkçılık», bugünkü Türkiye'de, muhtevası olmayan -içi boş- bir slogan veya bir politik spekülasyondan ibarettir. Bugün Türkiye'de, Atatürk ilkeleriyle çelişkiye düşmeyecek bir açık rejim yürüyecekse, büyük kollektif menfaatleri, sınıf menfaatlerini açıkça savunabilen bağımsız partiler vasıtasıyla yürüyecektir.

Ama daha derinde yatan Türkiye gerçeği -ve inancımız- odur ki: bugün KATKI Dergisi sözcülüğünde legal devrimci parti kuruluşuna teşebbüs edenler, yarın KATKI'nın önerileri geçerliliğini yitirdiğinde, yani bir «halk savaşı» dönemi başladığında bile devrimci eylemin önlerinde bulunacaklardır. Bununla beraber, bugün «maocu» olarak tanıtılıp, birtakım sapık yollara kanalize edilmek istenen gençlerin, hatta üzerinde «ülkücü» yazılı bir yaftanın altına toparlanmak istenen yurtsever köylü gençlerin, büyük bir kısmı da böyle bir eylemde bizimle aynı safda bulunacaklardır. Dolayısiyle, böyle bir eylemi, bir karşı eylemle kırabileceğini veya Milli Kurtuluşçu'ları ve Sosyalist'leri temel Atatürk ilkeleri üzerinde bir pazarlığa razı edebileceğini tasarlayan emperyalistler, bir iki «maocu şef», üç beş «ülkücü başı», birkaç «soğuk harb maşası» ve varlıklarını «TKP yasağı» solculuk iddialarını da anti-ülkücülük ve anti-maoculuk edebiyatı (*) üze-

---

(*) Yığınlardan izole kadroların biribirleri ile çatışmaları (tokuşmaları) veya diğer bir değişle sekter doktrinlerin «biribirini red etme» yarışmaları, yüksek bilinçli bir iradenin «küçük burjuvalara oynattığı» danışıklı döğüş ile müşteri kızıştırma (heveslileri toparlama)» oyunundan başka birşey değildir.

Halbuki gerçek devrimci bir kadro, doktrinini geliştirirken, bütün sekter doktrinleri soyutlamalar yaparak inkâr (negasyon) eder. Buna paralel olarak pratikte de «yığınlardan izole kadro»larla kısır çatışmalara girmez; ve yığınları, açacağı mücadele yollarına kanalize ederek bu kadroların fiilen likide edilmesini sağlar.

rinde sürdüren legal sosyalist (!) particiklerin esas kurucu ve yöneticileriyle başbaşa kalarak yığınlardan izole edilmiş olacaklardır.

*
* *

Yine aynı sıralarda postadan -dergimiz adresine gönderilmiş- «teksir» baskısı bir «Açıklama» çıktı.

26 Şubat 1977 tarihi ile «TKP Merkez Komitesi» imzasını taşıyan varaka «Türkiye Komünist Partisi'nin Konferansı Yapıldı» şeklinde garip bir başlık taşıyor; ve özetle şu yâveleri ihtiva ediyor:

Meçhûl bir yerde bir konferans yapılmış.

«Parti MK Politik Bürosu'nun 24 Mayıs 1973 oturumunda aldığı kararlar» doğrultusunda «partinin yeni program ve tüzüğünün hazırlanması, strateji ve taktiğinin çizilmesi» için «özel bir komisyon görevlendiril»miş imiş... Bu komisyonun hazırladığı program ve tüzük tasarıları «partinin bütün örgütlerine, üyelerine sunul»muş. «Gelen bütün öneri ve eleştiriler özel komisyonca incelen»miş. «ve tasarıda gereken değişiklikler yapıl» mış. «Böylece program ve tüzük parti örgütlerinin, üyelerinin kollektif ürünü ol»muş. «Program ve tüzük tasarılarının onaylanması konferansın gündeminde» imiş; ve «konferansa katılanlar sürekli alkışlarla, oybirliği ile tasarıları onayla»mışlar.

Ayrıca «Gündem maddelerinden biri de parti politikasının, parti Merkez Komitesi'nin Politik Bürosu'nun Genel Sekreterin onaylanması» imiş; ve «Bütün bunlar oybirliği ile, alkışlarla onaylan»mış... Ve de gerisi, mâlûm: «polis ağzı komünist beyannameleri»ndeki hamâsî ajitasyonla karışık, «dilekler», «protestolar» ve «nurlu ufuklar» edebiyatı...

Yani adamlar demek istiyorlar ki:

Bakın, yeraltında gayet organize ve geniş kadrolu parti var; toplantılar yapıyor, seçimler yapıyor, organlar kuruyor, yeni yeni programlar tüzükler hazırlıyor, ve de bunları demokratik süreçlerden geçirerek «sürekli alkışlarla oybirliği ile» onaylıyor; hatta hatta strateji ve taktikler bile «çiziyor».

Onun için, bırakın şu legal çalışma davasını; vazgeçin şu legal parti kurma girişiminden... Oturun bekleyin uslu uslu; ve de tam bir teslimiyet içinde... Veya bizi arayın, büyük bir meraka kapılarak; ve de görün «hanyayla Konyayı» o zaman... Yahut sinirleriniz bozulsun artık; ve saldırganlaşın bir «soyut TKP»ye karşı...

Yani, ya «soğuk savaş» dondursun, korkudan eylemsizleştirsin, ve paralize etsin sizi... Veya kapılacağınız -paranoyakça- bir merak, sürüklesin sizi çağıran «siren»lere... Yahut, zavallı bireysel varlığınızı korumak için saldırıya geçin hayaletlere; ve katılın anti-komünizm korosuna...

Yani, «Ey küçük burjuvalar! Girin şu cadı kazanının içine!..»

Şu nokta iyice kafalara çakılmalıdır ki: KATKI Dergisi'ne hayat veren kişiler, veya KATKI Dergisi sözcülüğünde legal parti kurma girişiminde bulunan kişiler -yalnız Türkiye çapında tezgâhlanan bir- «soğuk savaş» öksesine yakalanacak, «cadı kazanı»na sokulabilecek kişiler değildirler; çünkü bunlar, «enternasyonalist» işçi sınıfı devrimcileridir.

Dünyanın diğer ülkelerindeki «komünist» partiler, ülkelerini «soğuk savaş» kalıntısı esintilerden kurtarmak için, pratikte yollar arar, ülkelerinin gerçeklerine göre taktik doktrinler geliştirirlerken -ve de bu yolda basbayağı ilerlemişlerken- Türkiye'de bizi hiçbir güç «soğuk savaş»ın esiri yapamaz.

KATKI Dergisi -tezleri ve kadrosu ile bir bütün olarak- fiili bir sıcak savaş başlangıcına kadar Türkiye'de Sosyalizm Akımı'nın en yetkili temsilcisi olma durumunu koruyacak ve legal şartları deneyerek, yaratarak yolunda yürümeye devam edecektir.

Yani KATKI Dergisi bütün yersel, taktik «soğuk savaş» savaşımlarının -pratiğinin- üstündedir; ve sonuna kadar da üstünde kalmaya muktedirdir.

Onun için Türkiye'de Sosyalizm Akımı'nın tek yetkili «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosu olan İ. Bilen kadrosu ile, emperyalizmin «soğuk savaş tezgâhlama» uzmanları arasındaki taktik savaşımlar, bizi bu pratiğin içine çekemez; ve taraflara muhatap kılamaz...

İ. Bilen kadrosu, soğuk savaşın evrensel çapta sürdürüldüğü dönemlerden toparlanarak günümüze kadar gelmiş bir kadrodur. Ancak son yıllarda soğuk savaşın -evrensel çapta «Detant» dönemine girilmesine rağmen- Türkiye'de yine geniş çapta tezgâhlanması karşısında, TKP merkez yönetimi, «emniyet» düşüncesiyle yurt dışındaki -evrensel sosyalizm akımının kontrolunda- bu kadronun sorumluluğuna emanet edilmiştir. Burada sözügeçen «emniyet», kişilerin güvenliği demek değildir. Bu «emniyet», soğuk savaş saldırılarına maruz kalacak olan TKP adındaki tek bir tarihî tüzel kişi'nin güvenliği anlamındadır... Yoksa TKP merkez yönetimi, falanca efendinin kişisel güvenlik açısından yurt dışına çıkması nedeniyle yurt dışına alınmamıştır; dolayısiyle bu yönetimin yurt içine alınması da -pratikte- filanca efendinin, şahsi güvenliği sağlanarak yurda teşrif buyurmalarının gerçekleştirilmesi şartına bağlı değildir...

Gerçekten de, TKP merkez yönetiminin yurt dışına alınması kararının yerinde olduğu, bugün çok daha iyi anlaşılmaktadır. Çünkü bugün, ortalarda dolaşan, ve birçoğu da İ. Bilen kadrosunun yayınlarında deşifre edilip açıklanan, TKP imzalı «türlü-çeşitli» bildirilere, birçok gruplar tarafından yine aynı tüzel kişiliğin ismi üzerine yapılan spekülâsyonlara bakılır-

sa, (*) kolayca anlaşılabilir ki, İ. Bilen grubu bu sorumluluğu alıp, açıkça ilân etmemiş olsaydı, 5 sosyalist particik kurduran CIA, -bizim şaşkın küçük burjuvalara- belki 15 tane de TKP isimli naylon parti kurduracaktı...

Onun için, hiçbir somut tavır ve eylem koyamadıkları halde, yalnız soyut bir «bilimsel sosyalist»lik iddiasıyla, halkta düşkırıklığı ve şaşkınlık yaratmaya çalışan bunca icazetli sosyalist parti (!) mevcut iken, ve de hemen hemen her ay ortalıkta -birtakım anlamsız ifadelerin yeraldığı- yeni bir TKP imzalı illegal yayın dolaştırılırken, İ. Bilen'in İsviçre'de yaptığı söylenen **«Konya Toplantısı** açıklaması» da bunlara bir misilleme olarak görülmeli ve hakkaniyetle değerlendirilmelidir...

Bütün bu açıklamalardan sonra, azılı düşmanlar ve şaşkın dostlar anlamalıdırlar ki: Bir yandan legal partiyi oluşturma girişimlerimizin önüne sinsice -zaman uzatıcı, bazı pazarlıklara davet edici- engeller çıkarırken, diğer yandan da, söylentilerle, gizli (!) bildirilerle korkutmaya şaşırtmaya çalışarak, bizi, girdiğimiz süreç'e ters düşecek davranışlara sürüklemeye kalkmak, beyhude bir uğraştır...

***

Son olarak, Türkiye'de legal komünist partinin kurulmasından yana olup da, İ. Bilen kadrosunun karakteristiğini, misyonunu, yetki ve sorumluluğunun nerde başlayıp nerde biteceğini bilmeyen ve anlayamayan yurtseverlere şu noktaları tekrar -vurgulayarak- belirtmekte yarar görürüz:

Türkiye'de, işgal-boykot şeklindeki somut yığın atılımını 7 yıldır savunan KATKI Dergisi'dir.

Bu yığın hareketini, entellektüel anlamda bilince çıkaran ve hedefini (işyeri konseylerini) saptayıp açıklayan KATKI Dergisi'dir.

Son dönemde kurdurulan 5 sosyalist isimli partiye ilk defa karşı çıkan ve onlara teker teker mahkûmiyet yaftasını giydiren KATKI Dergisi'dir.

Toplumda yılgınlığın yayıldığı ve teslimiyet eğilimlerinin arttığı ve bununla beraber birtakım serüvencide de «darbe» heveslerinin uyandığı MC

(*) Mesela, geçtiğimiz 17 Mart günü bütün günlük basın ve Televizyon, Ankara'da yakalanan iki maceracıyı bahane ederek İngiltere'de — İngiliz gizli istihbaratının himayesinde icra-i sanat eyleyen — bazı sorumsuz Türk vatandaşlarının çıkardığı **İşçinin Sesi** gazetesini, gizli Türkiye komünist partisinin yayın organı olarak ilân etti.

döneminin başlarında, «darbeye karşı genel işgal» çağırısını yaparak milleti kendine getiren KATKI Dergisi'dir (*).

Ve de memleketi emperyalizme parsel parsel satmayı veya kiraya vermeyi (!) amaçlayan «serbest bölgeler» plânına karşı, silâhlı savaşa varabilecek şekilde, bir ayaklanma çağırısında bulunan yine KATKI Dergisi'dir...

Bütün böyle kritik dönemlerde, ânında kesin ve somut tavırlar koymuş, dosta karşı uyarıcı, düşmana karşı da caydırıcı olmuş -günümüz Türkiye pratiğindeki en yetkili devrimci organ- KATKI Dergisi, önümüzdeki soğuk savaş tırmanışı karşısında da, aynı inanç ve kararlılıkla -yine İ. Bilen kadrosunu da angaje ederek- şu gerçeği bir daha vurgular.

Türkiye komünistleri, Türkiye üzerinde hâlâ sürdürülmekte olan «soğuk savaş»a -prensip olarak kesinlikle- karşıdırlar.

Türkiye komünistleri, legal parti kurulduğu taktirde -mecbur kalındığı için teşkil edilmiş bulunulan- «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosunu (yani İ. Bilen kadrosunu) ilga etmeye hazırdırlar.

Böyle bir durumda hiçbir «kadro» veya «şahıs» sübjektivizmi, menfi rol oynayamaz. Çünkü genel kural gereğince, bir sosyalist kadro, soğuk savaş pratiği içinde dahi olsa, yığınlar önünde «savunmacı» durumunu korumak ve «saldırgan» durumuna düşmemek zorundadır. Aksi halde, yığınlardan soyutlanır ve likide olur. Yani mesela, «soğuk savaşa karşı caydırıcı savaş» kadrosu, pratikte kullandığı soğuk savaş yöntemlerine şartlanarak, Türkiye komünistlerini, her hâlükârda böyle bir uygulamaya angaje edebileceği saplantısına kapılamaz. Çünkü bu kadroda, böyle bir saplantıya kapılarak, legal parti kurulduğu halde bile mesela -Detant'ın Türkiye aleyhine işletilmeye çalışıldığı- Doğu-Batı Avrupa kanallarından yararlanarak Türkiye'de soğuk harpçiliği sürdürmeye kalkacak olanlar, önünde sonunda emperyalizmin «böl-yönet» tezgâhı ürünü bir ayrılıkçı akıma

---

(*) DİSK'in Eylül 1976 eylemi, işte bu «genel işgal» potansiyelini boşaltmak için tertiplenmişti. Gerçekten de, birçok militan işçinin işyerlerinden atılması nedeniyle, o tarihten sonra işgal - boykot hareketlerinde bir azalma görülmüştür. 'Günlük basında gözlemlenen büyük azalma, yalnız DİSK eylemi ile açıklanamaz. Bunda, o basına gelen «gizli sansür»ün de rolü vardır.) Ancak, buna karşılık DİSK yöneticilerinden bir kısmı, âlet edildikleri bu yanlış eylemden ve yapılan eleştirilerden ibret almışlar, büyük bir tecrübe ve bilinç kazanmışlardır.

DİSK'in son aldığı «seçimlerde CHP'yi destekleme» ve bilhassa «seçim güvenliğinin sağlanmasına aktif olarak katılma» kararları, çok olumlu ve bilinçli bir tavrı simgelemektedir.

Ama şunu da hemen belirtelim ki, DİSK in içi -henüz- emperyalizmin ajanlarından temizlenmiş değildir.

angaje olurlar; ve Türkiye realitesinden tamamen soyutlanarak, likide edilirler...

Parti'nin legal oluşumunun pratikteki yolları, detayları ile düşünülmüş ve tam bir açıklıkla tesbit edilmiştir. Dolayısiyle, Türkiye'de bu dönemde legal parti kurulamadığı taktirde, bunun için hiç kimse -hatta emperyalizmin tarihçileri bile- Türkiye komünistlerinin bilgisizliğini (!), becerîksîzliğini (!) bahane olarak öne süremeyecektir. Bu, olsa olsa emperyalizmin büyük ve teşkilatlı bir saldırısı demek olacak ve acısını -veya cezasını- da bizim şaşkın dangalak küçük burjuvalar çekecektir.

Terörist. anarşizan eylemler ve soğuk savaş pratikleri, Türkiye komünistlerini legal parti kurma girişiminden ve açık -demokratik- siyasi rejimi savunmaktan caydıramaz. Ama bu, açık rejimi savunma mücadelesinde, milli kurtuluşçu'lardan da -hiç olmazsa-, dünyanın en köklü faşist oligarşisinden gelmiş bulunan bugünkü İspanya başbakanı Suarez'in bilinç ve soğukkanlılığını bekleriz.

Fakat yalnız beklemekle de kalamayız: çünkü, millî kurtuluşçu olması gereken, ve son seçimlerde en çok oy almış bulunan bir «iri» partinin liderinin -Ecevit'in- bile, 7 ay sonra yapılması, Anayasa gereği olan seçimleri, Anayasa'nın üstünde bir «o zamana kadar bir kaza (!) olmazsa» şartına bağlayarak (13 Mart'ta yaptığı televizyon konuşmasında) sorumluluktan kaçabildiği bir ülkede, biz işçi sınıfı devrimcileri -aynı zamanda- bütün gücümüzle emekçi sınıflara «DARBEYE KARŞI GENEL İŞGAL» çağrısını yapmak zorunda kalırız.

KATKI

İLGİNÇ BİR «BİLİRKİŞİ RAPORU» VE İLGİNÇ BİR «İDDİANAME»

Dosya No. 1976/920

İstanbul C. Savcılığı Basın Bürosuna

Katkı yayınlarından olan, Zafer matbaasınca basılan Ali Ergin Güran'ın derlediği Bulgaristan Komünist (Dar Sosyalist) partisinin türkçe gazetesi isimli kitabın TCK. nun 141, 142, 311, 312. maddelerine aykırı olup olmadığı konusunda tetkikat icrası için makamınızca resen bilirkişi olarak seçilmiş bulunmaktayım.

Gerekli incelemeleri ikmal eylemiş bulunduğumdan vasıl olduğum kanaatimi aşağıda açıklamaktayım:

Tetkik konusu yayın önsözden de anlaşılacağı üzere Türk tarihinde sosyalizm akımının başlangıcının saptanmasıdır. Bir başka deyişle ülkemizdeki sol hareketteki bölünmeler, Türk Sol hareketinin başlangıcını çeşitli tarihlere dayandırmaktadırlar. İşte tetkike konu olan yayın bu akımın başlangıcının milli Kurtuluş savaşı başlangıcına kadar indiğini kanıtlamak amacını gütmektedir. Yayında aktarıla ve Ziya ismini taşıyan gazetenin sırası ile 46., 47., 36., 46. (1922 tarihli olanı), 10., 20. sayıları yer almaktadır. Yayına konu olan dergi bir komünist parti organı olan dergidir. Bu açıdan Ziya isimli dergide yer alan yazıların komünizm aleyhtarı olması beklenmemelidir. Aksine bu yazılardan haber niteliğini taşıyanları özellikle komünizmi övücü niteliktedir. Özellikle seçimlerle ilgili olan yazılarda komünizmi övücü beyanlara rastlanmaktadır. Çünkü komünist adayların kazanması istenmektedir. Bu arada Türk kurtuluş savaşı ile ilgili olarak ve Rusyanın Türkiyeyi kutlayan ve destekleyen konulara da rastlanmaktadır. Örnek olarak 46. sayıda yer alan ve Çiçerin'in Sakarya savaşı nedeni ile Türkiye B. Millet Meclisini kutlayan yazısını verebiliriz. Yine aynı dergide Bulgaristan Türkleri ile ilgili bir takım haberler de bulunmaktadır.

Yayının ilgi çekici yönü Ziya gazetesinin aslının fotokopisinin verilmesi ve sonra yeni harflerle bunun neşredilmesidir Böylece eski yazı bilen okuyucu gazeteyi denetlemek imkânını bulacaktır.

Biraz yukarıda da belirttiğimiz veçhile bir komünist dergisi olması nedeni ile dergide komünizmi övücü ibareler mevcuttur. Ancak eğer bu yayın bir tarihî belge olarak nitelendirilebilirse, hukuka uygunluk sebebinden yararlanacak ve naşirinin fiili suç unsurları teşekkül etmediğinden cezasız kalacaktır. Kanaatimizce tetkike konu yayın bir belge niteliğindedir. Taraflı bir gözle de olsa Türk yakın tarihine ilgi çekici konularda yaklaşılmasını sağlayacaktır. Bu konularda çalışacak bir araştırmacının böylece ondan yararlanmasına neden olacaktır. Esasen gazetede yer alan bazı yazılar o devir şartları içinde kaleme alınmıştır ve bir ölçüde artık de-

ğerini de yitirmiştir. Komünizmin yeni yeni geliştiği döneme ait fîkîrler bu açıdan da tarihî bir değere sahip olmaktadır.

Sonuç olarak bir belge niteliğinde olan ve okuyucuyu, özellikle Türk Kurtuluş savaşı ve komünizm üzerinde çalışan tarihçiyi aydınlatıcı nitelikte olan tetkik konusu yayının mer'i mevzuatımıza aykırı olmadığı sonucuna varılmıştır.

Keyfiyeti saygı ile arzederim. 12.1.1976

Bilirkisi
Dr. Süheyl DONAY

İDDİANAME

İstanbul ( ) Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına

DAVACI : K. H.
SANIK : Ali Ergin Güran,
SUÇ : Yayın yolu ile komünizmi övmek
SUÇ TARİHİ: Kasım 1976

Yapılan hazırlık soruşturmasına ait evrak incelendi:

Katkı yayınlarından olup Zafer matbaasında Kasım 1976 tarihinde basılıp yayınlanan ve sanık tarafından hazırlanan «Bulgar komünist (Dar sosyalist) partisinin türkçe gazetesi Ziya» isimli basılı eserin,

8 nci sahifesinde «Belediye intihapları» başlıklı yazıda «Kızıl bayrağın altındaki saflara dizilmemiş Türk ya gafil veya âlem-i islâm düşmanıdır. Belediye intihablarında yalnız komünist namzetleri listesi için rey verelim. Yaşasın komünistliği kucaklayan Bulgaristan Türkleri. Yaşasın Belediye komünaları»

18 nci sahifede «Ziyanın intişarı için!» başlıklı yazıda «Mağdur milletleri ve bütün beşeriyeti bugünkü sefaletten kurtaracak ancak komünizmdir. Komünizmin meslek ve esaslarından bahseden türkçe gazete yalnız «ziya».

Belediye intihaplarında Komünistlerin muzafferiyeti» başlıklı yazı da. «2 Teşrinievvelde olduğu gibi geçen pazar günü de yapılan belediye intihaplarında komünizm galebe çalmıştır.»

26 ve 27 nci sahifelerde «İkinci konferansımız» başlığı altındaki yazıda «Gerek yerli ve gerekse beynelmilel sermayedarlara hizmetkarlık eden Türk islam tüccar, çifttlikçi, fabrikacılarına ve umum Türk burjuvazyasına karşı «sınıf savaşı» yapılacaktır. Aynı surette burjuva ve kapitalist idaresinin yıkılması ve müstakbel sınıfsız (yani zenginsiz fakirsiz) komünist cemiyetinin birinci safhası olan sosyalist cemiyetinin kurulması için savaşılacaktır. Cihan İnkilabının galip gelmesiyle Türk-İslâm işçi halkı şu hususları elde etmiş olacaktır. Türk-İslâm işçi halkı harici düşman adını taşıyan cihan imperyalistlerinden kurtulacaktır. «Milletler arasında kardeşlik ve

musavat» isteyen komünist prensibine istinaden başlı başına idare olunmak ve iktisadi yaşayışını komünizm esasları üzerine kurmak imkanını kazanacaktır. Türk-İslâm halkı garbın fen ve sınai medeniyetini kendi memleketine nakletmek imkânını elde edecekti ki buna bugün cihan imperyalistlerinin fütühatçı müstemleke politikası meydan vermemektedir. Şûralar idare ve işçi diktatörlüğü bu halkı dahili düşmanları olan Türk-İslâm ileri gelirlerinden, zenginlerden, paşalardan, beylerden, şeyhlerden.. dahi kurtaracaktır, Bu sebepten dolayı, Türk-İslâm işçi ve köylü halkı tenevvür etmeye (yani okuyup, öğrenip zihnini açmaya), Komünist Partisinin teşkilatlarına girmeye, Bulgaristan ve beynelmilel bütün işçi sınıfı ile birlikte umumi düşmanımız olan sermayeye birahmane savaş yapmaya ve sermayedarlar sınıfını ezerek çok çileler görmüş insanlık dünyasını onun gaddar ve kaba diktatörlüğünden kurtarmak için çalışıp savaşmaya borçludur.»

35 nci sahifede, «Bulgaristan Komünist partisine mensup Türk Komünist Gruplarına Tamim» başlıklı yazıda.. Birbiriyle çarpışan iki azlıktan başka birşey olmıyan çeşit kapitalist gruplarını demir yumruguyla ortadan kaldırarak insanlara insan gibi yaşamanın yolunu gösterecek ve onları bugünkü cehennem yaşayışından kurtaracak yalnız komünizmdir. Bugün bu işi yapacak başka hiçbir kuvvet yoktur Mazlumlar dünyasının büyük bir kısmını meydana getiren islam halkını da esirlikten yalnız komünizm kurtarabilir. O halde üzerimize büyük bir vazife düşüyor. Komünistliğin kurtarıcı bir yol olduğu İslam ve Türk halkının en kör ve en aciz bir neferine varıncaya kadar anlatmak ve bu halkın bu asra yakışacak bir surette gözünü açmak».

49 ncu sahifede «İntihablarda reylerinizi yalnız Komünist Partisine verin Kurtuluş ve insanlık yalnız komünistlikte, Bolşeviklikte kalmıştır.»

86 ncı sahifede Türk Ağalarından uzak olun Kurtuluş artık yalnız komünistlikte kalmıştır.» denildiği ve böylece komünizmin övgüsünün yapıldığı tetkik edilen yazılar münderecatından anlaşılmıştır.

Eserde komünizmi övücü ibarelerin bulunduğu 12.11.1976 günlü bilirkişi raporunda da belirtilmiştir.

Delillerin takdiri mahkemeye ait olmak üzere sanığın celbi ile duruşmasının icrası, sanığın Türkiyenin içinde bulunduğu ortamda davaya konu edilen basılı eseri hazırlayıp yayınlamasıda göz önünde bulundurularak eylemine uyan 5680 sayılı Basın kanununun 143. sayılı kanunla değişik 16 ncı maddesi delaletiyle TCK. nun 142/4-6, 173/3 ncü madde ve fıkraları gereğince cezalandırılmasına karar verilmesi talep ve iddia olunur. 1.2.1977

Akören KANDUR 15119
İstanbul C. Savcı Yardımcısı

TÜRK DOSTU (!) PİERRE LOTİ'NİN TÜRKİYE GÖRÜŞÜ VEYA «AZİZ FRANSAMIZIN DOĞUDA ÖLÜMÜ»

Mütareke senelerinde yazılan ve bütün cihanda Türk ve Müslüman dostu diye tanınmış bir garb edibinin psikolojisini göstermesi itibariyle dikkate şayan olan bu eserde, -fesli resimleriyle gözümüzün önünden gitmeyen- maruf bahriye zabiti, Akdeniz'in artık «Fransız gölü» olmadığına eseflendikten sonra, Fransız kapitalistlerinin «vicdanına ve sağduyusuna» hitap ederek:

«Türkiye'nin mahvı, Doğu'daki asırlık üstünlüğümüzün mahvı demektir» diyor; «Doğu'daki hayati çıkarlarımızı feda ediyoruz, bir kalemde beş asırlık çabanın sonuçları elden gidiyor» diye çırpınıyor; «İngiltere bizim yerimizi alacak! Yüzyıllardan beri rakip olan bir millet bizim yerimizi kapacak!»

Pierre Loti'ye göre, herşeyden sorumlu olan -yani Fransızlara «sevgi dolu misafirperverlik» gösteren Türkleri barbar Almanya'nın kollarına atan- Jöntürk Komitesi'dir ki, Alman pençesine geçmiş bu Komite'nin de yirmibeş üyesinden ancak beşi «halis Osmanlı» idi. Türkler, Fransızlara karşı harbe girmekle bir günah işledilerse, bunun kefaretini ödemeye hazırdırlar.

İstanbul'un fahri hemşehrisi diyor ki:

Kanuni Süleyman'la François I arasındaki ittifakın imzalandığı tarihten beri bize sadık kalan Türkler, Doğu'nun en namuslu, aynı zamanda en müsamahakâr unsuru olan Türkler nankör değildir; ve herşeye rağmen, bizi seven asırlık dostumuz, ESKİ İMTİYAZLARIMIZI -yani KAPİTÜLASYONLARI- İADEYE hazırdır.

Eserlerinde, -Binbir Gece efsaneleri, yeşil bir güneş gibi ışıldayan çinileri, altın hurmalıkları ve Ortaçağ münasebetleriyle, Muhammedî dünyasının durgunluğunu idealize eden bu «malihülyalı ve elemli» sanatçı, «ekonomik meselelerde salâhiyet sahibi olmadığını itiraf etmekle beraber», çekirdekten yetişme bir Frenk bezirgânı gibi, inceden inceye hesaplayarak, Fransız emperyalistlerini ikaz ediyor; gözünüzü açın diyor; «TAKRİBEN SENEDE 2.000.000.000 kaybedeceğiz!»

SADRETTİN CELAL «ANARŞİZM NEDİR?» SORUSUNU NASIL CEVAPLANDIRIYOR VE ANARŞİZMİ NASIL ELEŞTİRİYORDU

Sadrettin Celâl'in anarşizm hakkındaki yazılarını Aydınlık Mecmuasının üç nüshasında bulabiliyoruz:

1 — Anarşizm Nedir? (Sayı 26, s. 669-671).
2 — Rus İnkılâbı ve Anarşistler (Sayı 27).
3 — Anarşizm Nedir? (Sayı 29, s. 790-792).

Burada ele alacağımız bir ve üçteki Anarşizm Nedir? yazısıdır. Bu iki yazı aynı konunun devamından ibarettir.

Sözü yazara bırakalım ve sadece dilini biraz yenileştirmekle yetinelim:

«Değil bizde, hatta Avrupa'da bile anlamı yeter derecede kesin ve açık olarak anlaşılmamış kavramlardan biri de —Anarşizm—dir.

Bir çok kimselerce anarşist, sosyalist, komünist, sendikalist hep aynı şeylerdir; bu fikir ve meslekte olanlar dünyanın rahat ve huzurunu bozmak, toplumu altüst etmek, kanun ve nizamları, ahlâk ve mantık kaidelerini ayaklar altında çiğnemek isteyen, bir kelime ile mevcut olan şeyi yakıp yıkmak amacını izleyen insanlardır.

Oysa ki bu deyimler yek diğerine zıt kavramları ve meslekleri ifade ediyorlar. Ve Marksist Komünizm ile anarşizm anlayışları, sistemleri arasında bir uçurum vardır.

Anarşizm Nedir? «Anarşizm»i diğer sosyalist mesleklerden ve özellikle Marksizm'den ayıran temel farklar nedir? Bu sorulara karşılık vermezden önce anarşist hareketinin küçük bir tarihçesini yapmak faydalı olacaktır. Bir çok anarşizm nazariyecileri, anarşist fikirlerin en uzak geçmişte varlığını iddia ediyorlar. İlk çağ Yunan ve orta çağ Arap flozoflarının, onaltıncı ve onyedinci yüzyıl Fransız ve İngiliz hayalperestlerinin eserlerinde (özellikle Tomas Morüs ile Morelli) anarşist ideolojisini rüşeym halinde görüyorlar.

Fransa Büyük Devrimi zamanında yaşayan (Vilyam Godvin) in **Adalet** isminde yazdığı kitapta anarşizm idealinin ilk defa olmak üzere büyük bir açıklıkla sözkonusu edildiğini söylüyorlar.

Felsefesine aslâ «anarşizm» adını vermemekle beraber (Maks Şitirner)i anarşizmin ilk nazariyecisi olarak kabul edebiliriz. Şitirner'in (Fert ve Mülkü - **unique et sa propriété)** adındaki kitabında savunduğu felsefe sis-

temi kuvvetli bir anarşizm felsefesi esaslarına en uygun güçlü bir (ferdiyetçilik-individualizme) akımı doğurdu.

«Anarşi» deyimini (hükümetsiz toplum) anlamına ilk kez kullanan yazar, 1840'da (Mülkiyet Nedir?..) adındaki kitabını yazan (Prudon) dur... İlk zamanlarda anarşizm bir doktrin halinde toplanmış ve telif edilmiş ve anarşist fikirler nazariyeler ve basın alanını aşmış değildi. Anarşizmi sosyalist işçi hareketine sokarak, fikir alanından aksiyon alanına geçiren Rus devrimcilerinden ünlü (Bakunin)dir. (Prudon) ve (Marini)nin federalist fikirlerinin etkisi altında kalan Bakunin, Marks'ı anlıyamadı ve bunun içindir ki Bakunin ve fikirdaşları **Birinci Enternasyonal**'dan ihraç edildiler. Denilebilir ki enternasyonalin tarihi Prudonizm ile Marksizm mücadelesi tarihidir.

Gerçekte enternasyonal içindeki bütün görüş muhalefetleri, bütün tartışmalar 1871 Paris Komünası Devrim Hükûmeti'nin düşmesinden sonra başlamıştır. Çağdaş anarşist hareketi işte bu tarihten itibaren başladı.

Anarşist hareketi, özellikle Fransa'da (1893-94) tarihlerine doğru, ilk Dreyfüs meselesi esnasında büyük bir genişlik ve önem kazandı. Bu sılarda Anarşistler hareket ve aksiyonlarıyla kendilerini tanıttılar... Basın onlarla meşgul olmaya başladı ve gençlik, özellikle orta sınıflar gençliği, anarşist harekete büyük çapta girdiler. İşçi Cemiyetlerinde büyük etkileri olan Prudon'cular ve Blankist'ler, anarşist prensiplerini kabul ettiler ve bundan (anarşist-sendikalist) hareketi meydana geldi ki, uzun yıllar Fransız Proletaryasının hareket yönünü belirledi.

Anarşist hareketinde başından itibaren bir dağınıklık, vuzuhsuzluk, örgütsüzlük vardır. 1904 de Amsterdam'da toplanan Anarşist Kongresi, Uluslararası bir örgütün temellerini kurmaya çalıştıysa da, sonu gelmeyen tartışmalar, felsefe şarlatanlıkları bu sonucun sağlanmasına engel oldu. Buna rağmen, anarşist kongrelerinin en iyisi olarak kabul edilen bu kongrede anarşizmin çeşitli temayülleri baş gösterdi: Ferdiyetçi, tekamülcü, barışçı, Hıristiyan, spirtüalist... ilâh... Bunlardan özellikle iki tanesi açıklıkla belirdi: (Monat) ve arkadaşları tarafından savunulan (sendikalizm-anarşist) ve (Maletesta) ve Kongre'nin büyük bir çoğunluğu tarafından kabul edilen **sırf anarşizm**... (Maletesta) ve arkadaşları iddia ediyorlardı ki anarşizm bir sınıf doktrini değildir, hangi sınıftan olursa olsun bütün esirlerin tam ve kesin kurtuluşu için çalışan ve ihtilâl ile —ferdî şiddet ve dahil olduğu halde— cebir ve şiddetle insanın insan tarafından yönetilip sömürülmesine son vermeyi amaç alan bir meslektir.

Esasen aşağıda anarşistlerin taktiklerinden söz ederken göreceğimiz gibi anarşist hareketin ayırt edici sıfatı her zaman ferdi hareket idi... Muhtelif ferdî girişimler sonucu bir çok gruplar teşekkül eder ve bu gruplar propaganda yapmak amacıyla aralarında ittifaklar yaparlar, federas-

yonlar meydan getirirlerdi ki bunlardan daima pek az sonuçlar elde edilirdi.

Fakat yalnız bu tarihi bakış bize anarşizm hakkında tam ve açık bir fikir veremez. Bu hareketi daha yakından incelemek, bu doktrinin dayandığı esasları öğrenmek lâzımdır.

İlk bakışta **anarşizm** deyiminin yeter derecede açık bir kavramı dile getirdiği sanılır. Çünkü **(an-archie)** kelimelerinden meydana gelen bu deyim lûgat anlatımına göre: Hükûmetsiz, reissiz, hâkimsiz, kanunsuz, insanın insan üzerine doğrudan doğruya buyruğunu yürütmediği bir toplum demektir. Başlıca anarşizm nazariyecileri anarşizmi bu suretle tarif ediyorlar. Fakat asıl güçlük burada değildir; onlar, kanunsuz, hükûmetsiz olan bu toplumun aynı suretle ne olduğunu açıklayamıyorlar. Her nazariyeci bunu kendi anlayışına göre tasvir ediyor. Eğer Bakunin, Kropotkin, Malateşta, Elizerekl...nin fikirleri yekdiğeriyle kıyaslanacak olursa görülür ki bunlardan her biri, ötekilerinin tarif ve tavsif ettikleri anarşiden yalnız büsbütün başka değil, aynı zamanda onların tamamıyle zıttı bir anarşi tarif etmektedir.

Gerçekte anarşizm, dünyanın, insan yaşayışının tamamıyle (enfüsî-**subjektive)** bir tasavvur ve anlayışıdır. Herkes anarşiyi kendi arzusuna, mizacına, duygularına ...kişiliğine en uygun biçimde tasavvur ediyor; ve her nazariyeci, kendi anarşizmini, toplum hakkındaki kendi özel tasavvur ve anlayışını tarif ediyor ve görüşünü savunmak için bir çok faraziyeler, hülyalar, tasavvurlar içinde kayboluyor... Bir kere düşününüz ki büyük nazariyecileri bu halde olursa, ikinci, üçüncü derecede olanlar ne olacaklardır. Bunun içindir ki «ne kadar anarşist varsa, o kadar anarşizm vardır» demek hiç te yanlış olmaz...

Meselâ anarşizmin babası olarak kabul edilen (Prudon)u ele alalım. . Bu Prudon, yazılarının hiç birinde sosyal ideali hakkında sârih bir fikir vermediği gibi, bütün eserleri sonsuz tezatlarla doludur. Biraz önce söylediğini biraz sonra red ve inkâr ediyor... Prudon eserlerinin bir kısmında «Devlet»e hücum ediyor, diğer bir kısmında onu savunuyor, politikaya ve parlâmentarizme karşı ateş püskürüyor, sonra sadece Cumhuriyetçi bir siyasî program hazırlıyor, ve parlâmento mücadelelerine katılıyor... Bir çok defalar gayet haksız olarak Devrime saldırıyor. Sonra başka bir zamanda ve başka bir yerde onun propagandasını yapıyor. İlkin iddia ediyor ki **temellük bir hırsızlıktır:** sonra, tasavvur ettiği sosyal reform projesinde mülkiyeti savunuyor.

Prudon'un iliklerine kadar Kantizm ile dopdolu olan felsefesi, ancak burjuva felsefesi olabilirdi. İşte Prudon'un seçmenlerine 3 Nisan 1849 da gönderdiği genelgenin bir parçası:

(Sosyal mesele ortaya konmuştur. Onu nasıl çözümlemek için son-derece (kökten-radikal) bir düşünceyi son derece kökten tutucu bir zihniyetle birleştiren insanlar lâzımdır. İşçiler! Ellerinizi patronlarınıza uzatınız. Ve siz patronlar, sizin ücretlileriniz olanların yükselmesine engel olmayınız.) Prudon'un nazarında bu adam bizzat kendisi idi. Esasen Prudon, küçük burjuva sosyalizminin en tipik bir temsilcisi idi. Küçük burjuvanın mukadderatı, proletarya görüşünü kabul etmedikçe radikalizm ile muhafazakârlık arasında sallanmaktadır.

Bakunin'de Prudon'un doktrinini kabul etmek ve eserini izlemek iddiasındadır ve o da Prudon'un düştüğü tezatlara düşmüştür. Bakunin'de Prudon gibi (Marksist Komünizm)in düşmanıdır ve kollektivist olduğunu iddia etmektedir. Tasavvur ettiği ideal toplumda iki esası —mutlak özgürlük ve eşitliği— uzlaştırmak istiyor, fakat görmüyor ki bu iki esas birbirinin zıddıdır. O da Prudon gibi kişi mülkiyetinin kaynağını ve bunun tekâmülü ile siyasî müesseselerin tekâmülü arasındaki sebep ve sonuç ilişkisini anlıyamamıştır. Amacının gerçekleşmesi için durmadan isyan istiyor: (Var olan herşeyi yok ediniz... Bunu iyi ve çok defa yapacak olursanız, sonunda, bizim hayâl ettiğimiz sosyal örgüte az çok benzeyen bir örgüt elde edeceksiniz.)

Bakunin'in bütün ideali şu kelimelerle özetlenebilir: (Bütün devletlerin ortadan kaldırılması, burjuva toplumunun yok edilmesi, aşağıdan yukarıya doğru —serbest toplumlar vasıtasıyla— özgür örgüt... Yeni bir insanca alemin kurulması ve meydana gelmesi.)

Fakat o bize ne bu özgür örgütlenme olduğunu, ne de bu yeni insanca alemin ne olacağını söylemiyor. Şitirner ve Prudon'un anarşizmi mutlak bir surette endüvidüalisttir. O ancak mukaveleler vasıtasıyla meydana gelen toplumlar tasavvur ediyor. Bakunin'in anarşizmi ve endüvidüalizmin yalnız bir aşamasını kabul ediyor. O (kollektivist-anarşizm)in ihtira edicisidir.

Amacının gerçekleşmesi için her şeye rağmen ve bütün vasıtalarla, kişi olarak, toplu olarak, silâhlı ve daimi isyanlarla burjuva toplumunu yok etmek gerektiğini iddia etti... Prudon hayalperest idiyse Bakunin iki kere hayâlperest idi.

Çünkü programı (eşitlikçilik-**ègalitarisme**) hülyasıyla tamamlanmış bir (özgürlükçü - **libertaire**) hülyasından başka bir şey değildi. Eğer Prudon esas olarak kabul ettiği ve koyduğu (kontra-mukavele) prensibine sadık kalmışsa; Bakunin daha ilk adımdan itibaren birincisini ikincisine ve ikincisini birincisine feda etmekten çekinmemiştir.

Gelecek yazıda anarşizmin diğer temsilcileri hakkında kısaca bilgi verdikten sonra, anarşizm ile Marksizm arasındaki temel ayrılıkları, anarşiz-

min işçi hareketlerindeki yerini ve rolünü, hülâsa **anarşizmin gerçek mahiyetini** göstermeğe çalışacağım.

Bundan önceki yazımda anarşizm hareketinin küçük bir tarihçesini yapmış, anarşizm deyimi altında ne kadar yek diğerine zıt eğilimlerin toplandığını göstermek için anarşizm nazariyecilerinden başlıcalarının «doktrin» lerini kısaca söz konusu etmiştim.

Bugünkü yazımda bu nazariyecilerin en ünlülerinden olan (Kropotkin) hakkında da bilgi verdikten sonra, anarşizmin gerçek mahiyetini ve işçi hareketlerindeki yerini ve rolünü göstereceğm.

Bakunin'in peşine takılanlardan olan Prens Kropotkin'in (hürriyetçi komünizm-**communisme libertaire**) diyebileceğimiz anarşizmi neden ibarettir? O anarşist toplumu nasıl tasavvur ediyor! Bunu Kropotkin'in çok meşhur olan (Ekmek İçin - **laconquête du pain**) isimli kitabından öğrenebiliriz.

Kropotkin'e göre anarşistler, politikacı devrimciler gibi davranmıyacaklardır. Onlar her şeyden önce «Devlet»i ortadan kaldıracaklar ve halkı zenginlerin servetlerine el koymaya sevkeyliyeceklerdir. Bu istimlâk ameliyesinden sonra elde edilen «ortak servet» tesbit ve kaydedilecek ve dağıtma işi düzenlenecektir. «Her şeyi halkın kendisi yapacaktır. O, serbest bırakılacak olursa sekiz gün içinde havaric-i zaruriyenin yâni geçim için gerekli şeylerin dağıtımı meselesi harikulâde bir intizam dairesinde sağlanmış olacaktır.»

Fakat nasıl?

«Adalet duygusuna uygun ve gerçekten pratik olan bir tek vasıta vardır: Bol olan şeylerden herkes istediği miktarda alacak, az olan şeyler adalet ve eşitlik dairesinde bölüştürülüp dağıtılacak...

Konut ve giyim meselelerini de halk aynı esas ve kaideye göre düzenleyecektir. Fakat, madem ki «devlet» müessessesi bütün teşkilâtlarıyla beraber ortadan kaldırılmıştır, bu bölüştürme dağıtım işlerini kim yönetecektir; harislere, haksızlara, hırsızlara kim haddini bildirecektir?

— Halk!...

Kropotkin diyor ki; «Halkın bütün bu işleri en mükemmel surette yapabileceğinden şüphe etmek için emekçi halkı iş başında görmemiş olmak ve bütün hayatı müddetince kâğıt ve kitaplar arasında kapalı kalmış olmak lâzımdır.»

Fakat, garıptir ki, emekçi halk meselâ 1871 Komün isyanında kendine bir devrim hükûmeti yaptı... Demek biz Kropotkin'in öğütleriyle ha-

reket edecek olursak diyeceğiz ki halk aldanmıştır, ve onu bu hak yoluna getirmeğe çalışacağız... Ve hatta gerekirse Devrim Hükûmeti memurlarını ve müesseselerini bombalarla yok edip yıkacağız!...

Öte yandan tüketim için, üretim lâzımdır. Bunu kimler, hangi şartlar altında yapacaklardır. Madem ki tasavvur edilen toplumda kişileri görevlerini yapmaya, sosyal borçlarını ödemeye zorlayacak hiçbir (nüfuz ve sulta-**autoritè**) bulunmıyacaktır, bu üretim meselesi nasıl sağlanacaktır?

Kropotkin'e göre anarşist toplumda bütün kayıtlardan azâde bulunan özgür kişiler yalnız bir takım (mukavele-**contrat**)lerle birbirine bağlanacaklardır ve istedikleri (özgür komün)lerde çalışabileceklerdir.

Bu mukavelenin icaplarına göre davranmıyanlar, görevlerini yapmıyanlar, tembellikleri veya münasebetsizlikleriyle mensup oldukları grupları veya katıldıkları sınaî, ziraî... girişimleri kısırlığa uğratanlar, kapı dışarı edilecek ve hiç bir gruba alınmadıkları takdirde aç kalmak tehlikesine maruz kalacaklardır.

Esasen bu şiddetli tedbirlere hemen lüzum kalmıyacaktır, çünkü Devlet'in ve kapitalist sömürünün buyruğundan kurtulan fertler, toplumun bütün ihtiyaçlarını tatmin etmek için, serbest gruplar halinde çalışacaklardır.

Anarşizmin başlıca temsilcilerinin görüşleri hakkında —kısaca da olsa— bir fikir edindikten sonra, anarşizmin işçi sınıfına, işçi Devrimine ne kazandırdığını görelim: v

Kişinin mukaddes hürriyeti!! Adına fuhuş, hafiyelik, adi haydutluk, çapulculuk ve seks ilişkileri alanında hatır ve hayale gelmeyecek kepazelikleri meşru göstermeye, tavsiyeye kadar varan **Ferdiyetçi anarşistlerden**, bu gerçekten hasta ruhlardan vazgeçilirse azçok işçi hareketine karışmış anarşizmin, işçi sınıfına yaptığı iyilik, diyebiliriz ki fenalığa nazaran yüzde beş oranında kalır. Anarşistlerin işçi devrimi yararına yaptığı iyilikten aşağıda söz edeceğim, onların bilinçli veya bilinçsiz bir surette yaptıkları fenalıklar ise şunlardır:

Anarşistlerin kişilere verdikleri fazla önem sonucu iktidar mevkiinde olan şahsiyetlere, hükûmet binalarına karşı yaptıkları tek tek taarruz ve tecavüz hareketleri, işçi sınıfı işçi hareketi için tamamıyle menfî ve zararlı sonuçlar doğurmuştur. Bu hareketler burjuva Hükûmetlerine; işçi sınıfına karşı müthiş bir cebir ve şiddet kullanmaları, devrim hareketlerini kan içinde boğmaları için en iyi fırsat ve vesileler hazırlamıştır.

Hattâ birçok zamanlar hükümdarların —meselâ Üçüncü Napolyon— ve devlet adamlarının nizam ve intizam düşmanlarının tehdidi altında kalan toplumu kurtarmak için bazı anarşistleri parayla elde ederek böyle tecavüzler düzenledikleri muhtelif vesikalarla isbat edilmiştir.

Sonra, işçi rehberlerinin burjuva hükûmetlerinin baskılarına en çok

uğradıkları zamanlarda anarşistler Devrim fikirlerine ve Devrimcilere karşı saldırılarını şiddetlendirmişlerdir. Bu alanda pek çok acı örnekler getirebiliriz.

Anarşistler daima menfî ve yıkıcı olan hareket ve aksiyonlarıyla, birçok defalar işçi örgütlerinin dağılmasına veya amaçlarından sapmasına sebep olmuşlardır. Ve özellikle son zamanlarda umumî saldırıya geçen burjuvaziye karşı kurulmasına çalışılan Proletarya Cephesi Birliği hareketini kısır bıraktırmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar.

Anarşistler, işçi sınıfını aydınlatmak ve ona doğru yolu göstermek için en münasip bir fırsat olan Teşri-i seçimler zamanında, saldırılarını özellikle komünistlere karşı yöneltip yoğunlaştırmaları ve parlamentarizm aleyhinde propagandaya ayırmalarıyla burjuvazinin plânlarının gerçekleşmesine yardım etmiş oluyorlar.

Anarşistler, işçi sınıfının seçime ve umumiyetle siyasî mücadelelere katılmaları aleyhindeki iddiaları dolayısıyla, umumiyetle 1917 Rus Devrimine ve özellikle ondan sonra kurulan Sovyetler Hükûmetine de karşıdırlar. Çünkü Sovyet Hükûmeti, bir işçi hükûmeti de olsa, gene mahiyet itibariyle bir devlet ve Hükûmetten başka bir şey değildir. Oysaki Devlet ve Hükûmet, kişilerin özgürlük ve bağımsızlıklarını zincirleyen ve sınırlayan ve faaliyetlerini hâkimane bir surette düzenleyen bir vasıtadır. Anarşist toplumda ise her türlü siyasî hakimiyetten, zor ve baskıdan kurtulmuş kişiler, serbest surette, diledikleri biçimde çalışacaklardır. Sosyal Devrim olunca insanların —sanki bir büyücü değneğinin etkisi altında kalmış gibi— birden bire değişerek fena huylarını, hayvanca ve bencil eğilimlerini atarak birer melek olacaklarını tasavvur etmek oldukça çocukça bir hareket olur.

Bir İhtilâl, İnkılâp yâni Devrim nedir, bunu anarşistler bilmiyorlar mı? Dünyada ihtilâller kadar hâkimane ve müstebitçe bir hareket var mıdır? İhtilâl ahaliden bir kısmının diğerine, mevcut bütün vasıtalarla arzusunu zorla kabul ettirmesi, toplumu kendi sınıf çıkarlarına uygun temellere göre yeniden kurması demek değil midir? Ve galebe çalan sınıf, yenen sınıf, hâkimiyetini, yenilen sınıfın ve dış düşmanların muhtemel tecavüzlerine karşı korumak ve aynı zamanda yeni toplumu kurabilmek için örgüte muhtaç değil midir? Ve bu örgüt, polis ve jandarmasıyla, okulu ile... Devlet örgütünden başka bir şey midir? Acaba 1871 Komün Devrimi, burjuvaziye karşı silâhlı halk gücüne dayanmasaydı bir gün bile yaşıyabilir miydi? 1917 Rus Devrimi proletarya diktatoryasına, Kızıl Ordu'ların süngülerine dayanmasaydı, iç ve dış o kadar büyük güçlüklere ve saldırılara bir kale gibi göğüs gerebilir miydi?

Öte yandan farzedelim ki Sosyal Devrim sonucu, —anarşist sendi-

kalistlerin istedikleri gibi— içinde işledikleri sınaî teşebbüslere, fabrikalara, maden ocaklarına, şömendöferlere... Mahallî bir surette el koysunlar ve bunları, düzenleyici hiçbir merkez örgütünün, hiçbir hükûmet gücünün müdahalesi olmaksızın kendi kendilerine, bağımsız olarak yöneltmek istesinler... Ve bu muhtelif gruplar arasında ancak federatif biçimde ilişkiler kurulmuş olsun...

Muhakkaktır ki endüstrinin bugünkü şartları içinde, çeşitli üretim kollarının yekdiğerine olan ilişki ve bağlılıklarını, memleketin muhtelif kısımlarının durum ve kaynaklarını ve ahalisinin kabiliyet ve ihtiyaçlarını nazar-ı dikkate alarak çizilmiş merkezî bir plân olmaksızın —özellikle Sosyal Devrim gibi büyük bir hercümerçten sonra— ve demir bir inzibata tâbi olmaksızın, üretimi sağlamak imkânsızdır. Bu suretle davranış, ekonomik tekamüle karşı gitmektir ki, sonucu başarısızlık ve bozgundan başka bir şey değildir.

Şüphesiz bütün Marksist Komünistler, Devlet denilen siyasî örgütün kalkmasını istemekte anarşistlerle beraberdirler... Çünkü onlar inanmışlardır ki, Sosyal Devrim olduktan sonra Devlet siyasî mahiyetini, yani polis ve jandarma görevini gittikçe kaybedecek ve halkın ihtiyaçlarını sağlayan, ekonomik hayatı düzenleyen bir makina haline girecektir... Fakat anarşistler istiyorlar ki siyasî Devlet, Sosyal Devrim olur olmaz derhal, kendini doğuran ve varlığını gerekli kılan sosyal şartlar ortadan kalkmadan lâğvedilsin... Marksistler bu nokta-ı nazarı, pek haklı olarak, şiddetle reddediyorlar ve iddia eyliyorlar ki bu amaca ulaşabilmek için işçi diktatoryasına geçici bir zaman için mutlak ihtiyaç vardır.

Kısacası, anarşizm, mahiyet itibariyle bir burjuva doktrinidir. Ve anarşistler (opportünist-hayalperest)dirler. Yalnız şu farkla ki ondokuzuncu yüzyıl ütopistleri sosyal bilgiyi ilerleten, ilmi sosyalizmi hazırlayan ve işçi sınıfına çok faydaları dokunan dâhi ütopistlerdi; oysaki anarşistler, nazariyeleri ve taktikleriyle işçi hareketini gerileten (dekadan) ütopistlerdir.

Anarşizm hareketinin işçi Devrimine yaptığı kötülükleri saydım, ancak yaptığı iyiliği de göstermemek haksızlık olur...

Anarşizm; bütün doktrinal tezahürlerinde zaruri bir surette ütopist olmakla beraber İkinci Enternasyonal'in şeflerine, siyasî ve kanunî hareket ve mücadelelere gereğinden fazla önem veren reformist ve (opportunist-uzlaşıcı) sosyalizmine karşı zaruri bir protesto idi. Bu pek haklı ve meşru isyan hareketi Devrimci Sendikalizm biçiminde tecelli etmeden önce anarşizm şeklini almıştır.

Ne anarşizmin çocukça ve hayalî projeleri, ne de, Prudon, Bakunin, Kropotkin'in tarihî ve iktisadî malûmatının üstünkörülüğü bize Sosyal-Demokratların Marksizmi kendileri ve burjuvazi lehine değiştirip tahrip et-

melerini unutturamaz. Bunun içindir ki ünlü Rus Marksistlerinden olduğu halde sonraları, özellikle Cihan Savaşından beri Devrim Cephesini bırakarak İkinci Enternasyonal'e geçen müteveffa (Plekhanof) un **Anarşizm ve Sosyalizm** adındaki broşürü aynı sebepten dolayı gerçek Marksistler ve özellikle LENİN tarafından şiddetle eleştirilmiştir. Gerçekten, bu kitabın ilmî sosyalizme ve Şitirner, Prudon'un doktrinlerine ayrılan birinci kısmı çok değerli tarih malûmatını kapsadığı halde, bir anarşistin bir haydutton başka bir şey olmadığını ispat eylemeğe çalışan ikinci kısmı türlü safsatalar ve yanlış muhakemelerle doludur.

Anarşizmi eleştirmek, işçi hareketine ihanet eden sosyal-demokratların hakkı değildir.

Hem anarşizm, —Plekhanof'un iddiasının aksine olarak— (1894-1914) seneleri arasında, vasıtalarının azlığına rağmen, özellikle Fransız, İtalya ve İspanya proletaryaları üzerinde gerçekten büyük bir etki yapmıştır.

Muhakkaktır ki, sırf bir fikir akımı olan ve bundan ötürü işçi sınıfı üzerinde hemen hiç iz bırakmayan anarşist doktrinlerden başka, sonraları Devrimci Sendikalizmle karışan bir işçi anarşizmi mevcut olmuştur ki bu anarşizm, işçi sınıfının yaşayışına ve aksiyonuna içtenlikle karışmasıyla ütopistliğinin büyük bir kısmından kurtulmuştur. İşçilere merkeziyet ve inzibat öğütlemeğe kadar varan İş Borsalarının mucidi ve kurucusu (Pelutiye)nun mesleği işçi anarşizmi ile mesekî Şitirner'in mutlak ferdiyetçi anarşizmi arasında en ufak bir bağı, bir mantık zincirlemesi var mıdır?

Öte yandan, muhakkaktır ki, anarşizmin doktrin ve uygulama yönünden dermansızlığı sosyal-demokrasinin (zamaneci-opportunist) nazariyecileri tarafından pek ustalıkla gölgede bırakılan (Devlet) meselesinin devrimci önemini takdir etmesine engel olmadı. Mümkün hatta muhakkaktır ki, o bu meseleyi çok fena koymuştur. Ve ondan daha fena çözümlemiştir; fakat iyi, fena, her halde koymuştur. Anarşistler her zaman Devlet kavramına karşı savaşmışlardır. Oysa ki sosyal-demokratlar bu meselede de Marksizmden çok uzaklaşmışlardır... Bu sağlam ve feyizli geleneğe dönmek için Sovyet Devrimi denemesi, Komünist Enternasyonal'inin teşekkül etmesi, Lenin'in (Devlet ve İhtilâl) adlı kitabını yayınlaması lâzım geldi.

İkinci Enternasyonal'in Devlet hakkında bir doktrini yoktu. O, bu meselede burjuvazinin görüşünü kabul etmekle yetindi. Oysa, Üçüncü Enternasyonal'in bir Devlet doktrini vardı ki bu; kapitalizmden komünizme geçiş devri için burjuva Devletinin yok edilmesi ve proletarya diktatoryasının kuruluşudur. Ve en nihayet komünist toplum tamamıyle kurulduktan sonra siyasî Devletin, buna binaen işçi diktatorasının kalkmasıdır... Gerçekten, o zaman; mahiyeti bakımından, bir sınıfın diğer sınıfları ege-

menliği altında tutmasını sağlayan bir örgüt demek olan Devlet'e lüzum kalmayacaktır. Çünkü o zaman bu gün olduğu gibi, çıkarları, amaçları zıt sınıflar ortadan kalkacaktır. Ve herkes aynı hak ve görevlere mâlik birer işçi yoldaş olacaktır.»

EMİN LAMİ'NİN İŞTİRAK'DEKİ YAZILARI

İştirak'in ilk sayısında (13 Şubat 1325), Emin Lami'nin **Sosyalizm Ve Köylüler** başlıklı bir tercümesi ile karşılaşıyoruz. (1).

Yazının dilini biraz sadeleştirerek verelim:

«— **Erazi zer' eyliyenindir.**

Müttehit Sosyalist Fırkası'nın kongresi programında ziraat meselesine ait maddeler vardı. Fakat bunların hiçbirisi çözülemedi.

Kongre'de bu hususa dair mühim müzakereler, münakaşalar cereyan etti. Bilhassa çiftçilerin ve köylülerin meşhur muhibbi ve koruyucusu olan Komper-Morel'in uzun ve gayet mühim bir raporu okundu. En sonra meselenin çözümü nü gelecek kongreye bıraktılar. Buna dair birşey söyleyemeyeceğiz.

Ziraat meselesinin bizde fiili büyük önemi vardır. Çünkü Fransa da sosyalizm çiftçileri ve köylüleri fiili çevresine sokmadan asla muzaffer olamaz. Bunun çözümünde birtakım teorik güçlüklere uğramak tabiidir. Teşekkür olunur ki, Müttehit Sosyalist Kongresi bu güçlükleri üstünkörü geçecek yerde derinleştirmek ve incelemek istedi. Bu incelemeler heyet-i umumiyesine bile faydalı bir tadile yol açabilir.

Biz burada bu tadilleri ve incelemeleri tartışmaya girişmeyeceğiz.

Çünkü Müttehit Sosyalist Kongresi'nin toplantılarındaki müzakere gündemlerini tartışmak için vücudu elzem olan hiç bir selahiyeti haiz değiliz. Fakat ziraat meselesi bizi uzun bir zamandan beri meşgul ediyor. Onun içindir ki, bu meselenin en mühim safhalarını mümkün olduğu kadar açıkça ve vazıh bir surette söyleyeceğiz.

Tartışmalar küçük emlak sahibi köylünün etrafında temerküz eyliyor. Bugün hiçkimse, hatta en müfrit sosyalistler bile bunların emlakini cebir ve şiddetle nez' eylemeyi hatırından geçirmez. Biliriz ki imtiyaz sahipleri

---

(1) Emin Lâmi, Fecr-i Âti'dendi... Annesi, Birinci Ferik Bekir Sıtkı Paşa'nın kızı İsmet Hanımdır.

ve savunucuları tarafından neşir ve işaa edilen fikirler ve rivayetler iftiradan ibarettir.

Fakat sosyalistlerin müttehiden bunlar hakkındaki düşünceleri de onları iştibâha sevk edebilecek muhtelif ânlar ve renkler gösteriyor.

Dolaşan mübaheselerin esası şudur:

Diyorlar ki, sosyalistlerin en ziyade mahkum eylediği şey, daima tekrar edildiği gibi şahsi tasarruf olmayıp, sadece sermayecilerin tasarrufudur.

Sermayecilerin tasarrufunu temsil ve tescim eden şey çalışanın, işlediği aletlerin kendisine olmayıp, sermaye sahibine ait bulunmasıdır. Mesela şehirde oturup da taşradaki tarlasını bir köylüye icar, bir sermaye tasarrufudur. Fakat köylü olup da emlâk sahibi bulunanlar çalışmalarına ve çalışma yerlerine tasarruf eyliyor demektir ki sosyalizm buna karşı hiçbir itiraz dermeyan edemez.

Bu bahisler tenkitlere karşı kâmilen masunmudur? Hayır.

Şurasını işarette acele edelim ki, buna inananlar, mesela bunu zirai programlarında kabul eden «Gedistler» bile küçük emlak sahiplerinin geleceği hakkında karanlık istidlallerde bulunuyorlar.

Asr-ı Hâzır istirâki mesleğinin (Sosyalizm) tesisi hususunda sair fikirlerinde mühim roller, vazifeler yaptığı şüphesizdr.

Ekseri sosyalistler büyük teşebbüslerin, hafif teşebbüslerden daha faydalı, daha ucuz ve daha müstemir semereler verdiğini söylerler. Binaenaleyh sosyalistler küçük teşebbüslerin mahvolması taraftarıdırlar. Çünkü küçük teşebbüslerin ifnası halinde iştirakî umumi servet genişleyecek ve güçlenecektir. Esasen bu son senelerde gerek sosyalizm taraftarlarının, gerek aleyhtarlarının esas mücahedeleri bu noktaya inhisar eyliyor.» (2)

Sosyalizm ve Köylüler'in devamını izleyelim:

«Fakat bütün bu âlimâne münakaşalardan ve mücahedelerden hiçbir kesin ve faydalı meyva toplanılamadı. Küçük çapta tutulan ziraatın, büyük çapta çiftlikçilikten daha az faydalı olduğu faal bir surette ispat olunamadı. Fakat gene sosyalistlerdir ki bu nakledilen ifadelerin eleştirisiyle herkesten ziyade azmücezm ile meşgul oldular. Gerçekten itiraf etmek lazım gelirse bu fikirlerde sosyalizme has bir hâsise bulunmadığını söylemek icap eder.

Sosyalistlerin en ziyade arzu eyledikleri şey üretimi mümkün olduğu kadar az bir masrafla düzenliyebilmektir. Küçük tasarrufların da -bazı şartların katılmasıyla- nefsinde büyük tasarruflara mahsus hassaları

---

(2) Yazının devamı İştirak'in ikinci sayısında yayınlanmıştır. Dergideki nota göre, yazının ilk kısmı, yanlışlıkla, Pol Adam'dan iktibas edilmiş olarak gösterilmişsede «Fransa'nın ünlü yazarlarından, Eme Bartu'dan çevrilmiştir.

-fazlasıyla- topladığı tecrübe olunursa sosyalistler bunu eleştirmeye asla lüzum duymayacaklardır.

Bununla beraber bugün de bir tırnak yarası vardır. Deniyor ki arz'ı hiçbir kuvvet yaratmamıştır. Buna binaen hiçkimsenin, başkalarının zararına olan araziden temellük ve istifadeye kalkması caiz değildir. Toprak birleşmiş insan yığınının ortak mâlikânesidir. Umumiyetle bu prensibi red ve cerh etmek, çürütmek kabil değildir. Fakat bunu doğrudan doğruya köylülerin küçük tasarrufları üstünde denemekte ne var?

Toprağın birleşmiş insan yığınına ait olduğunu iddia etmek, bu geniş mâlikâneyi bir parçadan mürekkep bir işletme tarlası haline sokmak demek değildir. Bu arz'ın kısım kısım tasnif edilerek ister şahsa, ister müşterek heyete karşı bir mevzu kıymet ile satılması lâzımdır. Biz zavallı köylü emlak sahiplerini niçin bu imtiyazlara sahip olanlardan saymıyoruz? Onlar çalışma ve çabalariyle, toprağa karşı duydukları şiddetli aşkla bu imtiyaza hepimizden daha layık değilmidirler? Bunlar bugün emlak sahiplerindendirler. Siz onları imtiyaz sahibi yapıyorsunuz. Bunda mülkiyet hakkından bir düşürme sureti görmüyormusunuz?

Biz isteriz ki teoriler fiilî gerçekleri örtsün.

Bu müşterek arazînin bir kısmı üzerinde bir imtiyaz hakkına mâlik olanlar toplumun ihmâl edilmiş haklarına yahut Hükümete boyun eğmeğe mecbur olacaklardır. Bu pek tabiî!

Lâkin acaba Medenî Kanunun muhtelif nizamâtile ve bazan pek ağır bir surette vergilerle şimdi buna riayet edilmiyor mu?

Bu yeni toplum teşkilâtında küçük çiftçi emlâk sahiplerinin hukuk ve hürriyetçe daha az şeylere nail olacaklarını anlamak lâzımdır.

Fakat biz elimizde bulunan her vasıtadan bunların daha üstün şeylere nail olacaklarını istidlâl edebiliriz.

Şimdi gelecek toplumların teşkili hikâyelerine ait incelemelerde bulunmıyacağız. Fakat biraz eblehfirîbâne olan geçmiş teşebbüsleri tahlil nazarımıza arz etmek ihtiyacını duymaksızın temin edebiliriz ki, sosyalistlerin hepsi ziraat politikasında küçük emlâk sahiplerinin ve küçük teşebbüslerin taksimat ve istiklâmını muhafazaya mecburdurlar. Her şeyden evvel bu mesaî için aklî tertîb dairesinde bir müsaade bulmak ve bu suretle köylüleri mesaileri nisbetinde arzularına göre harekette muhtar bırakmak lâzımdır. Ondan sonra büyük teşebbüslerin ve istihlâklerin yapmış olduğu büyük hatâyı tamir için bu emlâk sahiplerinin pek fâhiş olan vergilerinde tâdilât yapmak lâzımdır. Bu iki suretle de görülüyor ki, bu küçük imtiyazlar ve tasarruflara sahip olanlar daima kazanmakta ve hiç bir şey kayb eylememektedirler.

Şimdi sosyalizm bu küçük tasarruf sahiplerine savaş mı ilân edecek, yoksa bunları da koruma çemberine alarak savunacak mı? Bilmek lâzım.

Şimdiye kadar göstermiş olduğumuz misallerle bu muhtelif tesviye usullerinin sosyalizmin esas teorilerine muhalif olmadığını gösterdik.

İşte bunların umumiyetle anlaşıldığı gün sosyalistler bu emlâk sahiplerinin aleyhinde harekete hiç bir sebep bulamıyacaklardır.

Fikrimce artık yavaş, yavaş bir sükûn ve teselli rüzgarının şâmenüvâz temasına maruz kalan amelelerle çiftçiler fikirlerinde yalnız bir ideal beslemektedirler.

Bu da, mesaîlerini birleştirerek metin bir surette geleceğin adalet beldesini inşa ve tesistir.

hitam

E.L.»

PRUDON'UN BİYOGRAFİSİ

İştirak dergisi 2 inci sayısında (20 Şubat 1325), Prudon'un bir resmini sunmuştu: «Ondokuzuncu asrın en büyük mübâriz-i insaniyeti PRUDON».

Prudon'un, E. Lami imzasile yayınlanan biyografisi de bu sayıda yer almaktadır (s. 26-29).

Diline ve üslubuna dokunmadan -dizi yanlışlarını da olduğu gibi bırakarak- aktarıyoruz:

«PRUDON

Ondokuzuncu Asrın En Şanlı Mübariz-i İnsaniyeti

HAYATI

Piyer-Jozef-Prudon 1809 senesi Haziranın onbeşinci günü Bizansonda fakir ve çiftçi bir ailenin sulbünden dünyaya gelen hayatı; on iki yaşına kadar hiç bir mektebe devam edemeden; kırların soğuk ve hazâret-i vâsiası içinde küçük ve vahşi bir serseri gibi düşünmek, bedâyi-i tabüyeyi temaşa eylemek, koşmak, oynamakla geçti. On iki yaşında hayırhâh bir zatın delâletile Bizanson Kollejine girdi. Hiç bir usul ve tekayyüde tâbi olmaksızın şiddetle ve arzu ile çalıştı. Önüne serpilen bütün tafsilât-ı ilmiyye ve fenniye ve edebiyyeyi mahfaza-i irfan ve idrakine nakletti. Bilhassa mektebi ikmal edip te on dokuz yaşında ameliyathâneye girdiği zaman zekâsında parlak ve mes'ut bir inkişaf başgösterdi.

Hayata, hayat-ı hakikiyeye doğru ilk attığı adıma Bizanson'un mühim ve büyük bir matbaası kapılarını açtı. Fakat âdî bir amele sıfatile kabul edilen istikbâlin büyük ve şanlı mübârizi pek az bir zaman zarfında amelelikten musahhihliğe irtika etti.

Lâkin orada da tahsil ve tetebbudan hâlî kalmıyor, enzâr-ı tetkik ve

tashihinden geçen teoloji [ilm-i akait] ve patroloji [eimme- mezâhibin evzârını bilmek] kitapları onu meşgul ediyor ve ayni zamanda [eski Yahudice] lisanını ve sarfını ötrenmeğe çalışıyordu.

1831 - 1832 senelerinde Paris, Liyon, Marsilya ve Tolon tarikile bir Fransa seyahatı yaptı. Birçok defalar açıkta ve muattal bir halde kaldığı cihetle ihtiyacı pekâlâ biliyor ve böyle sefil ve siyah bir çah-ı fakr içinde bunalırken bile kendisinden daha büyük ve daha yüksek şeylere nail olmak hakkı olduğunu görüyordu.

Bütün bu haller onu cemiyeti yakından ve nâfizâne tetkika sevk etti ve işte bu tetkikat ve tetebbuat-ı amîka neticesindedir ki bilâzaham müthiş bir [repübliken] cumhûrî oldu. O sırada Falanster Phelnstioe unvanile [Furiye Fourier] tarafından tesis olunan sosyalizm mektebinin efkâr ve âsârını pek iyi bildiği ve kabul etmediği için Bizans'a döndüğü zaman kendisine bu efkârı takib eden [İmpersiyal] gazetesi tarafından vuku bulan fikr-i iştiraki red etti ve bu suretle kendi efkârının istiklâl suretini ne derecelere kadar iltizam eylediğini bilfiil isbat eyledi. 1833 de Paris'e verdiği bir seyahatle ikinci bir Fransa turnesinden avdet ettiği zaman terk ederek iki şeriki ile birlikte ve Bizanson'da bir matbaa küşad eyledi. Bunun tesisinde kendisinin sermayesi yalnız zekâsile namusu ve faaliyeti idi. Matbaa az bir zaman zarfında tehlikelere maruz kaldı ve nihayet 1837 de şeriklerden birisinin yaptığı bir delilik matbaanın derhal kapanmasını intaç etti. Fakat bir eser-i bahtiyarî olarak o esnada Bizanson Akademisi'nde bir memuriyet açıldı. Üç sene zarfında 1500 franklık bir varidat temin eden bu makama namzetliğini koyarak intihab edildi. Ve 1838 de Paris'e nakl-i mekân etti.

Bu esnada iki eseri neşr olundu ve bunlar sarfa ve ilm-i akaide dair olan tetebbuatının muhassalası idi. Fakat Prudon henüz mesleğini tayin etmemişti.

Bir mafevkattabîiye mütehassısı mı, yoksa bir sarfâşina mı, bir ilm-i akaid âlimi mi olacağını henüz bilmiyordu. Prudon Bizanson Akademisi'ne yalnız bir şey vait eylemişti: «Kardeşlerin telkib eylediği amelenin seviyye-i fikriyesini îlâ ile şerait-i hayatiyelerini islâha çalışmak». Lâkin henüz Paris'e gelip te ilm-i iktisad ile iştigale başladığı zaman dûş-i tehammülüne aldığı yükün sıkletini anladı.

Bu esnada Prudon çalışıyor, lâyenkatı', bilâfâsıla çalışıyordu. Gerek muhafazakârların, gerek hürriyetperverânın iktisada dair olan fikirlerini ve eserlerini kemâl-i dikkatle takip eyledi. Aynizamanda bütün sosyalist mekteplerinin mülâhâzât ve nazariyât-i iktisadiyesini de ayni dikkat ve tâmik ile okuyor; emiyordu.

Prudon yalnız tetebbula iştigal etmedi. Aynızamanda muallimlerinin

efkâr ve nazariyâtını tenkid eyledi. Onların fikirlerile kendi nazariyeleri arasında kıyaslar yürütmeye başladı. Bu mesaisinden iki eser doğdu: Birisi [Tasarruf Nedir? **Qu'est-ce Que la propriété** yahut Hukuk ve Hükümet Üzerine Tetkikat **Recherche sur le principe du droit et le gouvernement** nâmında idi. «1840» diğeri ise o esnada iktisat muallimi bulunan Mösyö Blanki'ye Blanqui'ye hitaben yazılmış bir mektup şeklinde idi. Bu şiddetli ve hadît eserler efkâr-ı umumiye üzerinde mühim tesirât hâsıl etmemekle beraber Hükümeti kuşkulandırdı. Ve Prudon'un bir Falanstriyene karşı neşr eylediği [Eshâb-ı Tasarrufa İhbar, **L'avertissement aux proprietaires]** eseri kendisinin Mahkeme-i Cinayete sevkini intaç eyledi.

Bu dâva kuvvetten hiç bir şey beklenilemiyeceğine onu ikna etti. Bunun üzerine Prudon mesâisini taz'if etti. Sen Simon ve Ogüst -Kont mekteb-i felsefîsini bilhassa tetebbu eylediği gibi klâsik kısm-ı iktisadîsini de öğrendi. Aynizamanda Şarl Groyen'den Alman felsefesini ve bilhassa [Hegel **Hegel]** ve [Förbah **Feurbach]** ı teallümde kusur etmedi.

Bu esnada Liyon'daki Seyr-i Sefâin-i Enhâr Şirketinde ehemmiyetli bir memuriyete tâyin olunduğu cihetle hayat-ı ticariye ve sanayii, bankalar ve teşebbüsât hakkındaki nazariyat ve ameliyatı da tevsi eyledi.

Bu mesâi ve tetebbuatının neticesini de şu üç eserile iktitaf eyledi: [İnsaniyette İntizamın Tesisi «1843» **La création de l'ordre dans l'humanité]** Şimendüferler ve Kabil-i Seyr-ü Sefer Enhâr. **Les chemns de fer et voie navigable** «1845» Usul-ü Muareze-i İktisadiye yahut Felsefe-i Sefalet. **Système des contraviction economique philosphie de la misere.**

Fakat neşr ettiği âsârın kendisine beynelulemâ ve mütefekirîn bir şöhret kazandırmakla beraber efkâr-ı umumiye üzerinde lâzım olan tesiri yapmadığını öğrenmekte gecikmedi. İçtimâ iktisadî efkârını neşretmek için bir gazete tesisini düşündü. İhtilâl-i içtimaî ve siyasî bu azmni bir müddet için tehir etmiş ise tamamen mahv edemedi ve mesele-i içtimaiyenin halli, tertibât-ı itibârîye ve mesele-i içtimaiyenin hülâsası hakkındaki efkâr ve nazariyatını [1848] de neşre başladığı «Vekîl-i Ehâlî **Représentant du peuple»** ve «Ehâlî **le Peuple»** gazetelerinde görülmeye başlandı ve gazeteler alel'âde «50.000» ve fevkalâde ahvâlde «70.000» nüsha satılıyordu. Bunları 1850 tarihinde çıkardığı ve alelâde «20.000» numero sattığı [Ehâlînin Sadası **La voix du Peuple]** takib etti.

Gerçi bu gazeteler Hükümet tarafından birbirini müteakip sed edildi. Lâkin efkâr-ı umumiye üzerinde gösterdiği tesir-i azîm ilelebed devam etti.

E. Lâmi»

23 — Şubat: DİSK yönetimi, 1977 seçimlerinde CHP'yi destekleme ve seçim sandıklarını koruma kararı aldı. —Fransa'da kaçak olarak getirtilen Türk işçilerini düşük ücretle çalıştırdıkları için iki patron yargılanıyor. — İspanya Hükümeti, Komünist Partisinin legal olarak kurulmasını kabul etmedi. — Ali Sami Yen işçileri, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün müdahalesine karşı grevlerini İŞGALe dönüştürmüş ve Stada hiç bir şekilde hiç kimseyi sokmıyacaklarını açıklamışlardır. — Sovyet Basını, Amerikanın Sesi Radyosunu «psikolojik savaş» başlatmakla suçladı. — Tekel'in tütün baş fiatını 51 lira ilân etmesine rağmen alımların 28 liraya kadar düşmesi üreticilerin sert tepki ve protestolarına yol açtı. Gümrük ve Tekel Bakanına soru yönelten üreticilere komandolar saldırdı. Polişte çeşitli illerde bir çok protestocu üreticiyi gözaltına aldı. — Çeşitli illerde 2 kişi öldü, 11 kişi yaralandı. — Yaptıkları yürüyüşte çıkan olaylardan sonra kapatılan TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED, Danıştay kararıyla açıldı.

24 — Şubat: ODTÜ, yeni Rektör tarafından 15 gün kapatıldı. — Ankara'da 2, G. Antep'te 2 kişi öldü, 13 kişi yaralandı.

27 — Şubat: TİP ve SP, Genel Kongrelerini yaptı. Boran: «TKP, Türkiye'de kurulmalıdır. Dışarıda bulunanlar dönmelidir.» — Ermenistan Gizli Kurtuluş Ordusu, Sofya ve Batı Berlin'den Londra'ya gönderdiği mektuplarda, Türkiye'ye savaş açtığını ve Nisan'dan sonra Türkiye uçaklarına ve diplomatlarına karşı sabotajlara girişeceğini açıkladı. — Avrupa'da bulunan 59 derneğin 500 delegesinin katıldığı Türk İşçi Kurultayı F. Almanya-Düseldof'ta toplandı.

2 — Mart: Zekeriya Sertel yurda döndü. Sertel, yaptığı basın toplantısında: «Ben gençliğimde Turancı idim, nerelere geldik.» dedi.

4 — Mart: Filistin Kurtuluş Ordusu' yetkilileri, MİT tarafından gözaltına alındı. Bütün Arap Büyükelçileri olayı protesto etti. — Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın, CIA'dan rüşvet alan Devlet Başkanlarından biri olduğu açıklandı. — Türkiye Barolar Birliğinin kararı gereğince avukatların büyük çoğunluğu duruşmalara girmedi. — İzmir Belediyesinde çalışan 1300 işçi Genel - İş'e katıldı. — Elif Portatif Eşya Fabrikasında çalışan 60 işçinin sendikalaşma isteğine patron LOKAVTla karşılık verdi.

5 — Mart: CIA'nın yeni Başkanı Amiral Turner'in gizlice Ankara'ya gelerek Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Genel Kurmay Başkanıyla görüşerek gittiği bildiriliyor.

7 — Mart: TİP Partisinden gelen görüşme istemini kabul eden Ecevit, Behice Boran ile «seçim işbirliği» konusunda görüşme yaptı.

9 — Mart: Moskova Radyosu, Çağlayangil'in yapacağı gezi ile ilgili yorumda «Türkiye ile SSCB arasında askeri temaslar arttırılabilir.» dedi.

— Erbakan'ın davetlisi olarak Dördüncü 5 yıllık Kalkınma Plânını incelemek için Türkiye'ye gelen Dünya Bankası uzmanları, DPT uzmanlarınca soğuk karşılanmış ve bu gelişin bir «sorumsuzluk» ve «kalkınma stratejisine sızma» olduğu açıklanmıştır.

10 — Mart: TSİP, 1977 genel seçimlerine katılacağını açıkladı. — Milli Nizam Partisi Konya'da resmen kuruldu.

11 — Mart: Zenci Müslümanlar — Erbakan: «Türkiye'de Komünist Partisi'nin kurulmasına taraftarız.» dedi. — Asiltürk, Sertel'in hesap vereceğini söyledi. — Çeşitli illerdeki çatışmalarda 3 kişi öldü, 9 kişi yaralandı. CHP Kadıköy ilçe binası saldırıya uğradı.

14 — Mart: İstanbul TV'sinde çalışan 14 işçi işten çıkarıldı. — Dışişleri Bakanı Çağlayangil, Ticari, ekonomik ve teknik alanlarda anlaşmalar imzalamak üzere Moskova'ya gitti.

15 — Mart: Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in onuruna verdiği yemekte Sovyet Dışişleri Bakanı A. Gromiko: «Türkiye ile Sovyetler Birliği aynı düşmana karşı mücadele ettikleri yıllarda V. İ. Lenin ile Kemal Atatürk arasında başlayan iyi ilişkileri ve 1921 Türk-Sovyet anlaşması»nı hatırlatmış ve «Bize göre bu geleneği güçlendirmek ve geliştirmek için hiç bir engel yoktur» demiştir.

16 — Mart: Türkiye ve Sovyetler Birliği arasında üç anlaşma imzalandı. — Lübnan solcu müslümanlarının lideri Kemal Canbolat pusuya düşürülerek öldürüldü.

18 — Mart: THY grevi yine bir ay ertelendi. — Uşak, Urfa ve G. Antep'te çatışmalar oldu. Bir kişi öldü.

19 — Mart: Uşak'ta öldürülen gencin cenaze töreninde olaylar çıktı. Bir kızın kalbine kurşun sıkılarak öldürüldü, 40 kişi de yaralandı. — Antalya - Serik'te AP'liler, CHP"ilelere saldırdı ve CHP ilçe binası ile diğer işyerlerini tahrip ettiler.

— Türk-Sovyet ortak bildirisi yayınlandı. Türkiye ile SSCB arasında siyasi bir belgenin imzalanacağı açıklandı.

— DİSK'e bağlı bütün sendikaların şube yöneticileri ve temsilcilerinin katıldığı «DİSK 3. Bölge Temsilciler Kurulu» toplantısında: «İleri demokratik bir düzene ön koşul olarak seçimlerde CHP'nin desteklenmesi, sosyalist bir parti olduğunu iddia eden ve yayın organlarında Tercüman Gazetesine benzer bir üslup kullanan TİP'in, işçi sınıfı partisi olarak kabul edilmemesi...» konusunda karar almıştır. — Bolu Dağında kurulu Varan Seyahat İşletmelerinde çalışan 60 işçinin işine son verilmişsede, işçiler işyerinden ayrılmamıştır. Bunun üzerine patron tarafından çağırılan jandarmalar, işçileri zorla işyerinden atmıştır. İşçiler, işyerinin önünden ayrılmayacaklarını bildirmişlerdir. F. Almanya'nın Köln, Düsseldorf ve Vöklin-

ger şehirlerinde çalışmakta olan 5000 çelik işçisi işten atılmıştır. Bunun üzerine büyük çapta işçi gösteri ve protestoları başlamıştır. — Hitler'in SS Generali Reinhardt'ın hayatını konu edinen «General Bir Casustu» adlı kitapta, Alman Gizli Haberalma Örgütünün, Türk Milli İstihbarat Teşkilâtı (MİT) ile ilişkilerde bulunduğu belirtilmektedir. Kitapta Alman Haber Alma Örgütü BND'nin dış servisle ilişkileri konusunda: «Sosyalist olmayan ülkeler arasında BND'nin istihbarat servisleriyle karşılıklı ilişki kurmamış olduğu hiçbir ülke yok gibidir.» denilmekte ve bu ülkelerden «Pakistanlılar, Japonlar, İsveçliler, Milliyetçi Çinliler, Güney Amerika Örgütleri ve Güney Afrika Beyaz Azınlık rejiminin istihbarat örgütleri» sayılmaktadır. Ayrıca, BND'nin Yunan Cuntası, İspanya faşist Franko rejimi ve ırkçı rejimlerle işbirliği yapmakta bir sakınca görmediği belirtilmektedir.

EMPERYALİZMİN CADILARI
TKP'ye Büyü Yapmak Üzere
TGKP İsmiyle Bir Maket Oluşturmaya Çalışıyor

Okuyucularımızca bilindiği gibi biz bugün Türkiye'de «parti» veya «Fraksiyon» sıfatı ile bulunan bütün legal sol yuvaların da emperyalizmin «soğuk savaş» araçları olduklarını iddia ediyorduk. Çünkü bunlar —Maoculuk hariç— dünyada «enternasyonalizm» anlayışı değişmiş ve «Detant» dönemine girilmiş olduğu halde, ilkel bir tarzda «Troçkizm» yapıyorlardı. Emperyalizmin dünyaca tanınmış sol maşaları Maocular ise, bu «Detant Troçkizmi» nin —anti-maoculuk tavrı ile— gerçek yüzünü kamufle etmeye yarıyordu.

Bu yeni Troçkistler —Detantın öngördüğü şekilde— Türkiye'nin yersel gerçeklerine uygun bir taktik doktrine lüzum görmeyip sosyalizm literatürünün genel doğrularını tekrarlarlarken —aynı zamanda— Moskova'yı «Dünya devriminin merkezi» olarak görüp buraya bağlılıklarını da —en azından— ima etmek zorundaydılar.

İşte bu «Troçkist zorunluluk» emperyalizmin sağcı ajanlarına pas vermek —kasıtlı olarak açık vermek— demekti, ki bu pası alan sağcı ajanlar solcuları Moskova ajanı olarak suçlar ve halkımızdaki —geçmiş yüzyıllarda birikim yapmış— anti-slavizm kalıntısını körükleyerek Türkiye'de solculuğu mahkûm ettirirlerdi.

Demek ki —özellikle son 10 yıl içinde— Türkiye'de emperyalizmin sol ve sağ ajanları bir danışıklı döğüş sahnelemişlerdi; ve biz bunun için mev-

cut legal solcu yuvalara da «soğuk savaş aracı» diyorduk.

Şimdi görülen belirtiler odur ki, dergimizin yayınlarıyla emperyalizmin sol görünümlü soğuk savaş yuvaları, halkımızın önünde teşrih ve teşhir edilmiştir. Bu sol yuvalar gittikçe halkımızdan izole olmaktadırlar.

Bu durumda, emperyalizmin «Türkiye sağı» da, «komünizmle mücadele» sinde hedefsiz kalmakta ve legal politik platformde kargaşanın durulmasıyla realite, Türkiye'de Sosyalizm Akımı'nın legal bir parti olarak ortaya çıkması gereğini dayatmaktadır.

Böylece, artık Türkiye'de, soğuk savaş için bir «TKP hedefi» bulamayacağını anlayan emperyalizmin beyinleri, Ortaçağ'ın «cadılık» veya «büyücülük» metodlarından medet ummaya başlamışlardır. Şimdi emperyalistler, TKP taklidi bir TGKP maketi yapıp, bunu kullanarak —bir nevi «büyü» yoluyla— TKP'yi belirleyip etkiliyeceklerini sanıyorlar.

Oluşturulmakta olan TGKP (Türkiye Gizli Komünist Partisi), TC Devlet istihbaratından yarı gizli ve Batı Avrupa mihraklarına bağlı bir örgüt... Bu örgütün bir kısmı, zaman zaman TC Devleti'nin polisine yakalattırılarak Türkiye'de TKP'nin legale çıkması engellenmiş olacak... Şayet buna rağmen TKP legale çıkarsa, TGKP yeraltında TKP adına provakasyonlar yapacak.

Şunu kesinlikle söyleyelim ki, legal TKP kurulduktan sonra TGKP'nin herhangi bir provokasyon yapmasına, hatta varolmasına veya sözkonusu edilmesine bile imkân yoktur...

Biz Katkı Dergisi olarak Türkiye'de de legal komünist partisinin kurulabileceğini ve bunu gerçekleştirebileceğimizi beyan ediyoruz.

Türkiye'nin politik açılım olanaklarına ipotek koymaya kalkarak «Türkiye'de legal komünist partisi kurulamaz» veya «TKP legale çıkamaz» kanısını yerleştirmeye çalışan emperyalizmin beyinleri ise, bizi, —TGKP yaftası giydirerek— mahkûm ettirmeye uğraşıyorlar.

Emperyalizmin beyinleri hiçbir vasıta ile bize bu yaftayı giydiremez; ama biz, böyle bir saldırıya araç olanların, emperyalizmin maşaları olduklarını her zaman ispat edebiliriz...

Nitekim Dergimiz dizgide iken elimize 22 Mart 1977 tarihli «Bayrak» adında gündelik bir gazete geçti. Gazete, bizden bahsediyor; ama yine kendi çıkardığı bir haftalık dergiden alıntılar yaparak... Yani hakkımızdaki esas inceleme (!), bu, Yeniden Milli Mücadele Dergisi'nde yayınlanmış...

Yeniden Milli Mücadele Dergisi Katkı'dan «TKP yayın organı» diye bahsetmiş (sayı: 373, s. 5)...

Bu mufassal (!) incelemeyi yapanlar herhalde Katkı'nın 26. sayısında yayınladığı «İhbarları Red, Mak-Kartizmi İnkâr» yazısını da görmüş ola-

caklar ki, Katkı için bir de ayrıca «TGKP'nin yayın organı» deyimini kullanmışlar.

Bize böyle yaftalar takmaya uğraşan bu «Hür Basın'ın» bağlı olduğu merkez neresidir acaba?

Bu kadar ilkel bir taktikle bizi soğuk savaş taraftarı yapmak isteyen bu piyon kimdir?..

Yeniden Milli Mücadele Dergisi (sözkonusu yazısının ilk sütununun ortalarında) bizim kullandığımız «evrensel sosyalizm akımı» deyimini «Sovyetler» olarak anlamış... Halbuki biz bu deyimi böyle anlayanların kimler olduğunu da açıklamıştık:

«Emperyalizm, soğuk savaşı evrensel çapta sürdürdüğü sıralarda, evrensel sosyalizm akımını Sovyetler Birliği'nde bloke -tecrit- etmek ve sosyalizmi, Sovyetler Birliği'nin devlet doktrini olarak mahkûm etmek amacını güdüyordu. (Katkı, sayı: 29, s. 2)»

Demek ki neymiş? Emperyalizmin soğuk savaş uzmanları (yani MakKartist'ler) bunu böyle anlarmış.

Haydi diyelim ki, Katkı'yı doğru dürüst okuyup anlayamadılar; onun için oldu bir hata!..

Peki yine aynı yazının son sütunundaki «Detant yutturmacası» deyimine ne diyelim? Bu da emperyalizmin soğuk savaş uzmanlarının deyimi değilmi?!..

Ayrıca yine aynı sütunda yeralan, İtalyan Komünist Partisi'nin Sovyet Komünist Partisi'ne bağlı olduğu iddiası kimin? Bu da soğuk harpçi emperyalistlerin değilmi?!..

Yok yok, seni iyice tanıdık!.. Sen emperyalizmin eğitilmiş bir ajanı bile değilsin.

Emperyalizm, yetişmiş ajanlarını «sol»da kullanıyor.

Sen, «eleştiri yapmak» usulünü bile bilmeyen cahil bir cadısın.

Senin misyonun olsa olsa «TKP»ye «lânetleme büyüsü» yapmaktır.

Devam et! Belki muaffak olursun.

Sahibi: A. E. Güran: Yazı İşleri Sorumlusu: Mehmet Yavuz, Aylık Siyasi Dergi - Her ayın ilk haftasında çıkar - İlân kabul etmez - Yazışma adresi: Divanyolu Hacı Tahsin Bey Sokak No: 5 Sultanahmet/İSTANBUL

Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın geri verilmez - Yıllık Abone 50. — Altı Aylık 30. — TL.

Dizgi ve Baskı: ÜÇLER MATBAASI, İSTANBUL

Genel Dağıtım: Yazışma adresi

BELGESEL
SOSYALİZM SERİSİ'nden
ÇIKAN KİTAPLAR :

1 — AYDINLIK
«Fevkalâde amele nüshaları»

2 — TÜRKİYE
HALK İŞTİRAKİYYUN FIRKASI
Yayın Organları I

3 — YENİ DÜNYA
Kuvvay-i Seyyare'den
Kuvvay-i Milliye'ye

4 — ZİYA
Bulgaristan Komünist Partisi
Türkçe Gazetesi